

6*87·123·

STARTO

ORGANO DE
ĈEĤA ESPERANTO-ASOCIO

VD ZNAK Hradec Králové vykupuje tyto druhy peří:

- | peří ze zlatého bažanta
- | peří z kohouta plymout-Ambrox
- | peří z perliček
- | kohoutí závěsy z krku
- | letky z domácí kachny
- | ocasní peří z krocana

VD ZNAK Hradec Králové

ZNAK

VÝROBNÍ DRUŽSTVO
Pražská 686 ** 501 01
Hradec Králové

Cena peří se stanoví po vstupní kontrole ve v.d. ZNAK Hradec Králové.

Výkupné zasíláme poštou.
Peří zasílejte na adresu ZNAK, výrobní družstvo
Pražská 686, 501 01
HRADEC KRÁLOVÉ

spolehlivý
servis
motoristům
poskytují
autoopravny

VÝROBNÍCH
DRUŽSTEV

- seřizování motoru
- vyvažování kol
- seřizování geometrie náprav
- měření účinnosti brzd
- analýza výfukových plynů
- klempířské práce
- seřizování světel
- lakýrnické práce
- mechanické opravy
- nástřiky dutin a spodků karoserií
- montáž tažných zařízení
- opravy chladičů
- zasklívání oken
- a další

TVAR
v.d.

JÄGERMANNOVA 1682
530 03 PARDUBICE

● Je monopolním výrobcem sportovních ochranných přileb značky CASSIDA

● dále vyrábí drobné výrobky z plastických hmot určených pro domácnost a pánskou vycházkovou obuv

● provádí instalaci kovového těsnění do oken a dveří a to jak pro soukromníky tak i pro socialistický sektor

● provádí opravy hodinek, obuvi a provádí mandlování prádla

VYSTOUPENÍ

náměstka ministra kultury ČSR

s. Dr. Josefa Švagery na 5. sjezdu Českého esperantského svazu
v Olomouci

Vážené soudružky a soudruzi delegáti,

bylo již řečeno ve zprávě i v diskusi, že Váš sjezd se koná ve významném jubilejním roce stého výročí vzniku esperanta. Esperantský i neesperantský svět si připomíná význam, poslání a historii mezinárodního jazyka. Je jeho velkým kladem, že esperanto je od svého vzniku spojováno s myšlenkou humanismu, dorozumění mezi národy a míru. S touto základní ideou je spojeno poslání esperanta, neboť vzniklo jako prostředek komunikace lidí různých národů, ras, myšlení. Vedle osobních zájmů plní esperanto důležitou politickou úlohu.

V té souvislosti bych rád připoměl, že ve své historii esperanto stálo na pozicích pokroku. V řadě zemí se podíleli esperantisté na protifašistickém odboji (esperanto ne náhodou bylo právě ve fašistických státech zakázáno a mnozí esperantisté zahynuli v koncentračních táborech). Nelze opomenout ani spolupráci esperantistů s akcemi proti válce a násilí v době i po druhé světové válce. Je příznivé, že převážná část současného esperantského hnutí stojí na pokrokových pozicích a připojuje se zejména ke světovému mírovému úsilí.

Rovněž v československém kontextu je možno prokázat návaznost pokrokového esperantského hnutí i na historii dělnického hnutí.

Současný Český esperantský svaz má tedy pro svou činnost a rozvoj solidní východiska, a dokonce povinnost uchovat a zhodnotit minulé pozitiva a pokrokové tradice esperantského hnutí. Tato východiska a příznivá společenská atmosféra vytváří Vašemu sjezdu vhodný rámec.

Chěl bych říci, že přes kritiku, která byla v obou zprávách na adresu určité části práce ÚV, která měla dopad i na oslabení činnosti některých základních organizací i snížení počtu členů, se domníváme, že organizace jako taková dosáhla pozitivních výsledků a že musíme převážně pozitivně oceňovat práci členské základny, ale i ÚV v určitých obdobích. To je úkol základní povahy, mít na mysli členstvo, které je rozhodující pákou k realizaci programů, které sjezdy přijímají. O tom konec konců bylo hovořeno v řadě diskutujících, ať již o práci sekcí, nebo mne zaujala s. Vlková, jakou šířku záběrů má jedna organizace v Českých Budějovicích.

Český esperantský svaz prokázal v minulých letech svou životaschopnost. Přes problémy v řízení svazu, podrobenému kritice ve zprávách, se vlastní esperantská činnost nezastavila. Přestože rozkol v úzké skupině funkcionářů měl negativní dopad na kontakt cen-

tra a členské základny a zapříčinil pasivitu určité části členů (snížení členské základny na 2100), je nutno tím pozitivněji hodnotit aktivitu a systematickou práci převážné části členské základny.

Dokladem této vytrvalosti spojené s vřelým osobním zaujetím jsou i takové akce jako bylo v letošním roce uspořádání 8. setkání esperantistů-obránců míru v Pardubicích. Spolupráce s Českou mírovou radou, která byla znovu podnětána tímto setkáním, by měla náležet i v budoucnu ke stěžejním aktivitám svazu.

Prámem je oceněna ve zprávách aktivita a dlouholetá úspěšná práce místních skupin, které organizují pravidelně společenské, kulturní a turistické akce (např. kulturní festival v Opavě, pochod přátelství a míru v Jablonci nad Nisou, letní esperantský tábor u Lančovic a další), ty všechny spojené s politickými a kulturními událostmi a výročími. Je nutno podtrhnout potřebu spolupráce s místními státními a společenskými orgány, kulturními zařízeními a školami.

Já jsem se zamýšlel nad tou otázkou členské základny, proč je takový rozdíl v počtech těch, kdož se učí esperantu a jenom část z nich přechází do organizací. Byla zde jedna z diskusních odpovědí, které ukazují na slabá místa v informovanosti. To je třeba zlepšit, neboť je to v zájmu získání těchto mladých pro aktivní práci v organizaci, protože je práce jenom trošku víc než jenom sama znalost esperanta.

Kladně je hodnocena práce odborných sekcí svazu, např. vědeckotechnické, železniční, lékařské, literární a dalších. Do ní se zapojují spolu s dlouholetými členy osobnosti vědeckého a uměleckého života. Zejména v současné době je nutno si uvědomit sílu osobního zájmu ve vztahu k profesionálnímu zaměření. Každá zájmová organizace musí mít na mysli požadavek politické kvality svého působení. Prostřednictvím rozvíjení osobního zájmu spolupůsobení i na odborný růst svých členů. Ovlivňuje svým způsobem pracovní kolektiv, jehož úloha v současné době mimořádně vzrůstá.

Velký význam pro další činnost má nesporně mládežnická sekce. Je nutno si uvědomit, že se v ní promítá celková práce s mladými členy svazu, a přiznat si, že této sféře nebyla se strany starších členů svazu věnována potřebná pozornost. Je to poučení pro budoucnost, neboť kvalita mladých členů spoluurčuje perspektivy svazu. Mladým je třeba dát prostor, ale zejména bych řekl vzor, to je v každém výchovném procesu podstatné.

Zvláštní kapitolou činnosti svazu je mezinárodní spolupráce. Je specifikou ve srovnání s jinými zájmovými organizacemi. Je vlastně podstatou esperantského hnutí. Tím vyšší politická kritéria kládeme na svaz a jeho členy. Práce na mezinárodním poli vyžaduje kázeň a politickou uvědomělost, znalost a respektování zákonů států a uvědomělý vztah občanů ke své vlasti. V tomto smyslu je třeba rozvinout práci se všemi členy svazu.

Oceňujeme i dlouholetou aktivitu a úsilí po koordinaci esperantských svazů socialistických států. V jejich jednotě a společném postupu je velká politická síla. Potvrdila to i vystoupení zahraničních hostů.

Váš svaz má podporu a řekl bych plnou podporu stranických a státních orgánů. Má podporu pro pozitivní rozvoj zájmových aktivit svých členů, širokou propagaci hodnot naší kultury v zahraničí.

V diskusi, jak to jinak být nemůže, se objevila řada námětů, doporučení i kritiky, s nimiž se bude jistě nový ústřední výbor a předsednictvo zabývat. Chtěl bych říci za nás, že společně s vámi budeme posuzovat východiska a opatření, která pomohou uvedené problémy řešit.

Uplynulé měsíce ukázaly, jak je důležité sepětí všech složek svazu, ústředního výboru až po místní skupiny, systematicčnost a důslednost v práci. Jsem přesvědčen, že podklady předložené 5. sjezdu i diskuse jsou solidním vkladem pro příští volební období.

Soudružky a soudruzi, přeji nejen sjezdu, ale zejména vaší další užitečné práci dobré výsledky i vám radost z vykonaného díla.

VÝZVA

Účastníci 5. sjezdu Českého esperantského svazu

vyzývají všechny esperantisty, aby prostřednictvím mezinárodního jazyka ESPERANTO zmobilizovali všechny síly na podporu míru, který je v současné době ohrožen.

Požadují, aby také do politických a mezinárodních vztahů byl zaveden nový způsob myšlení a prostřednictvím jednání byla řešena nedorozumění mezi státy.

Požadují respektovat právo lidstva na život v míru a nedovolit militarizaci kosmu, zakázat jaderné výbuchy a výrobu zbraní hromadného ničení.

Český esperantský svaz povede své členy k tomu, aby používali esperanta především na obranu celosvětového m í r u .

Ú č a s t n í c i
5. sjezdu Českého esperantského
svazu.

V Olomouci, 11. - 13. září 1987

Maďarský ministr o esperantu

Redakce časopisů "Hungara vivo" a "Világ és Nyelv" /Svět a jazyk/ požádaly ministra Pétera Várkonyiho o interview.

Otázka: Jak pocítujete jazykové obtíže mezinárodního dorozumívání a chyby při tlumočení, když nemůžete užít některý z cizích jazyků, které ovládáte?

Odpověď: Takové situace znesnadňují práci politiků a diplomatů. Vždyť při diplomatických jednáních i při stylizaci dokumentů hrají významnou roli přesné definice i jemné odstíněné a jednoznačné vyjádření detailů, což ani v mateřském jazyce často není snadné. A když není možné zajistit simultánní tlumočení, doba jednání se zdvojnásobuje. Můžeme-li jednat s partnery bezprostředně, bez tlumočnicka, je výhodnější, když tento zprostředkující jazyk ovládají obě strany. Když však používáme jazyk zahraničního partnera, pak je náš partner proti nám ve výhodě.

Otázka: Mnozí přijímají jazyková privilegia a jazykovou nerovnost, jako kdyby vyplývaly z historické zákonitosti. Co soudíte o opačném mínění esperantského hnutí, podle kterého by přirozenou mnohojazyčností lidstva - s jejím zachováním a zajištěním rovnoprávnosti pro národní jazyky - bylo možno nejracionalněji a demokraticky překlenout vyučováním neutrálního mezinárodního jazyka ve světovém měřítku a jeho zavedením do všech oblastí mezinárodního života?

Odpověď: Je mi známo toto stanovisko mezinárodního esperantského hnutí, které fakticky vyjadřuje jeho perspektivní cíle. Víím, že mnoho lidí s touto myšlenkou sympatizuje; patřím k nim i já. Vaše hnutí má tu nespornou výhodu, že jeho stoupenci - nezávisle na perspektivních cílech - již nyní mohou využívat esperanto ve svém vlastním životě. Tím se dá vysvětlit fakt, že se na světě mnoho milionů esperantu učí nebo ho ovládá. A velmi mnozí mají rozsáhlou korespondenci s esperantisty ve všech pěti světadílech. Prostřednictvím takových mezinárodních vztahů a vzájemných návštěv esperantisté samozřejmě mohou poznat více ze života a z kulturních hodnot jiných zemí než obyčejní turisté. Vaše hnutí v praxi urychluje dorozumění, sblížení a mírové soužití národů. Víím, že esperanto je v podstatě jakousi moderní latinou a že má bohatou literaturu, přeloženou i původní; v tomto stále se obohacujícím odborném jazyce se již konají vědecké konference. To všechno víím od svého bývalého kolegy Imre Kutase, který byl naším velvyslancem ve Francii a Turecku: byl to aktivní esperantista a dlouhou dobu pracoval jako generální tajemník Maďarského esperantského svazu. Výsledky vašeho hnutí mě těší, zejména to, že v naší zemi je esperanto nepovinným studijním předmětem na základních a středních školách. To je užitečné také z toho důvodu, že ti, kteří se esperantu naučili, si mohou snadněji osvojit kterýkoliv jiný jazyk.

Otázka: Pozoruhodný počet lingvistů, mezi nimi i řada maďarských, individuálně dospěla k objektivnímu vědeckému zhodnocení esperanta a byla již napsáno mnoho děl, které esperanto kladně hod-

notí.

Odpověď: Jistě také oni měli velkou zásluhu na tom, že se věc esperanta již v roce 1920 dostala na pořad Společnosti národů. Čtrnáct vlád tehdy podalo návrh, aby se esperanto zavedlo do škol. Na tuto skutečnost je třeba pohlížet jako na důležitou vymoženost vašeho hnutí. Přesto byl tento podnět předčasný; tehdejší britská a francouzská vláda obhajovaly privilegia svých jazyků a bránily učinit zásadní a kladné rozhodnutí. V naší době je důležitým výsledkem také to, že generální konference UNESCO dokonce dvakrát schválila rezoluci, která poskytuje velkou morální podporu pro šíření mezinárodního jazyka. Poslední rezoluce se zrodila právě ve znamení vašeho jubilejního roku, aby uznala zásluhu jazyka a podnítila jeho šíření.

Otázka: V souvislosti s vaším uznalým a objektivním posouzením nynější situace bych chtěl připomenout, že soudruh István Sarlóš, náměstek ministerského předsedy, v interview pro "Világ és Nyelv" řekl, že dostane-li vláda uvážený a zodpovědný návrh od kompetentní esperantské instituce, bude takový návrh jistě co nejpříznivěji posouzen. Vždyť v zásadě nic nebrání tomu, aby maďarská vláda učinila případné kroky nebo dala podnět týkající se tohoto tématu. Ve spojitosti s tím se ptám: Mohl byste jménem vlády potvrdit toto stanovisko? A jestliže ano, mohlo by se vedení Maďarského esperantského svazu před formulací těchto návrhů předem s vámi poradit o zásadních otázkách?

Odpověď: Jak jsem již řekl, i naše vláda podpořila poslední rezoluci UNESCO: Jestliže Maďarský esperantský svaz předloží své návrhy, můžeme uspořádat předběžnou konzultaci, k tomu však bude zapotřebí účasti kompetentních odborníků ministerstva osvěty.

Otázka: Nakonec, při příležitosti stého výročí esperanta - jaké poselství posíláte členům maďarského esperantského hnutí a rostoucímu táboru sympatizujících ve smyslu uvedených myšlenek a rezoluce UNESCO, podpořené maďarskou vládou?

Odpověď: Přeji vám, aby se další miliony naučily mezinárodnímu jazyku a všichni se stali aktivními bojovníky za ušlechtilou věc. A národní svazy ať mají zázemí s dalšími desetimiliony sympatizujícími.

Pedagogická sekce

Zpráva o činnosti v letech 1983-1986

Výbor sekce pracoval pod vedením J. Polenského, od 1984 V. Barandovské. Místopředseda M. Malovec, jednatel V. Škoda, člen pro přípravu učebního materiálu P. Jodasová, člen pro zahraniční styky E. Spitz /kooptován za zesnulého J. Polenského/. Jako členstvo sekce je registrována asi stovka členů ČES, kteří se zabývají ped. činností různého druhu. Proběhly dva semináře a jedno školení učitelů v LET Lančov, dvě setkání žáků písemných kursů a porada

lektorů. MS v Mnichově Hradišti pořádala své ped. semináře. Každoročně se konají v dubnu svazové zkoušky /Pardubice, letos Vracov/ pro cca 10 osob. Výuka esperanta probíhala v dětských a mládežnických kroužcích /částečně evidováno/, v místních skupinách, hlavně pak v LET Lančov /cca 350 lidí ročně/ a v písemných kursech /400-450 osob ročně/. Ped. sekce spolupracuje se sekcí mládeže a MS v Třebíči, která organizuje LET a vydává učební pomůcky. Cyklostylované ped. materiály vydávají MS Mnichovo Hradiště - /Verda familio-povídky, články, úkoly;/ MS Liberec /slovníček, gramatika, povídky, adresy a pod./ a MS Praha /povídky/. Ped. materiály vyměněny s ped. sekcemi v BLR, MLR, Francii a USA, účast našich členů na seminářích v MLR, NDR a BLR. O pomoc ve formě knižních darů prosí ped. sekce Argentiny /pište na adresu: Escuela Argentina de Esperanto, Casilla de Correo 278, 2000 Rosario, Argentina/.

Situace s učebními pomůckami.

Cvičebnice esperanta T. Kiliana /se zelenou hvězdou/ a Hromadův slovníček jsou rozebrány a SPN je znovu nevydá. K dispozici jsou ještě Cvičebnice pro pokročilé od J. Cinka /s modrou hvězdou/ a Písemný kurs od téhož autora /je však vyhrazen skutečně jen pro písemné kursy/. Situaci provizorně zachranují publikace MS Třebíč určené původně jen pro potřebu tábora v Lančově: Kilianovy brožurky ABC esperanta, 808 nejužívanějších slovních kmenů, Slovníček esperantsko-český a česko-esperantský, Le mondo rakontas /čítanka pro začátečníky/, Vondrouškovy práce Historie a životopisy v esperantu i češtině. V tisku jsou fabeloj, čítanka pro děti a začátečníky s ilustracemi Mirky Tomečkové, připraveny jsou rukopisy Mluvnice esperanta /česky i esperantsky/ a Cvičení k ABC/připravil Malovec/.

Do SPN již byl předán rukopis nové učebnice /od PhDr.Barandovské/, která by měla vyjít v roce 1988 v edici učebnic pro samouky, pokud budou příznivé recenze /J. Cink a dr. E. Spitz/. Skládá se z 32 dvojlekcí /v každé části se procvičuje polovina slovní zásoby/, lekce 22 je opakovací, zbývající lekce mají podobu čítanky s cvičeními /jako Pašoj/ texty beletristické a populárně naučné.

Na slovníku pro SPN pracuje osmičlenný kolektiv pod vedením Z. Hršela a K. Krafta. Slovník bude 3,5 krát větší než Hromadův, což však vyžaduje více práce a času /jako by se naráz připravovaly 3 takové slovníky/. Zatím jsou všechna hesla zpracována na lístečcích, nyní probíhá jejich kontrola a úprava. Potom je bude nutno přepsat na listy A4/podle požadavků normy na úpravu rukopisů/, nejdříve na nečisto, po připomínkovém řízení na čisto. Bude to představovat kolem 1200 stran rukopisu /po 30 řádcích na stranu/. Půjde-li vše dobře, měl by slovník vyjít v roce 1992. Spolupracovníky s psacími stroji s písmem normální velikosti /ne perličkou/ uvítáme. Pište na adresu: Karel Kraft, Županovice 49, 262 15 Borotice.

(Malovec)

Žáci, kteří úspěšně dokončili písemný kurs esperanta u s. Evy Hoffmannové v 1. pololetí 1987 (leden - červen 1987):

1. Jiřina Zelená, Václavské nám. 37, Praha 1
2. Bohuslava Pelclová, Nám. 9. května 2, Šternberk
3. Eva Šmídová, Prokopova 337/IV, Vysoké Mýto
4. RNDr Zdeněk Minich, Studentská 345, Neštětice
5. Josef Lešinger, Truby 1739, Česká Třebová

Všem upřímně blahopřejeme!

VIHDNOCENÍ PŘEKLADATELSKÉ SOUTĚŽE VYHLÁŠENÉ ČES K 100. VÝROČÍ ESPERANTA

Soutěže se zúčastnilo celkem 14 autorů. Někteří soutěžící zaslali více prací. Převažně šlo o překlady próz, překlady poezie zaslali jen dva autoři.

Literární sekce nehodnotila zasláné práce z jazykové stránky, to přenechala jazykové komisi, ale zaměřila se na náročnost, významnost textu po stránce čistě literární s ohledem na to, že kdyby se v budoucnu připravovala "Antologie české poezie a prózy", chtěla by z překladů něco pro tento účel použít. Proto ona náročnost. Někteří autoři neuvdli originál díla a tím se de facto vyloučili ze soutěže, i když příspěvek byl dobrý. Autoři si musí zvykat dodržovat propozice soutěže.

Literární sekce uděluje tyto ceny za prózu:

T ř e t í c e n a byla udělena heslu "Eva" za překlad prózy Donáta Šajnara "Hry". Autor prokázal schopnost vybrat si k překladu společensky důležité téma, které zobrazuje naši současnost, neuniká tedy do oblastí, kde je překlad snadný. A celkem dobře se s textem "popral". Cenu tedy získává Eva Konečná (Přátelství 974. 73961 Třinec 6).

D r u h o u c e n u za překlad prózy získala zn. "Sapo" za překlad K. Čapka "O pejskovi a kočičce, jak si myli podlahu" a autorem tohoto překladu je Miroslav Malovec (Charkovská 7/10, 625 00 Brno).

P r v n í c e n u získaly překlady prózy: M. Skála: "Uvěřitelné příhody doktora Papula", J. Werich: "Král měl tři syny" a Vl. Vančura: "Amazonský proud". Překlady byly zaslány pod heslem "Antonio Trifolio la I-a" a autorem těchto překladů je Jan Smetkal (Dvořákova 17. 736 01 Havířov).

Ceny literární sekce za překlad poezie:

T ř e t í c e n u za překlad poezie udělila literární sekce heslu "Du sonetoj" za práci Idilio a Alarno. Autor prokázal solidní schopnost vládnout esperantem při překladu sonetu, udělal to celkem vkusně. Je jím Ing. Karel Janouš (Gebauerova 17. 702 00 Ostrava 1).

D r u h e u c e n u za překlad poezie udělila literární sekce práci s heslem "Eva". Jde o překlad básně E. Světlíka "Kam s ním" a překlad básně M. Florianiana "Místní hovory". Autor si vybral skutečné básníky, neulehčil si proto práci překladem nějaké říkanky, celkem zvládl rýmovou techniku v esperantu na solidní úrovni, snaží se být ne sice doslovný, ale pokud možno věrný v obsahu a smyslu básně. Cenu získala Eva Konečná (Přátelství 974. 739 61 Třinec 6).

P r v n í c e n a za překlad poezie nebyla udělena.

V překladatelské soutěži byla také vyhlášena zvláštní cena jazykové komise. Vyjádření jazykové komise je následující:

Celková úroveň zaslanych prací je dost nízká, hlavně po syntaktické stránce, dokonce se vyskytují i gramatické chyby. Jazyková komise ohodnotila jako nejlepší tři práce, ale protože cena za jazykovou úroveň je jen jedna, bylo velmi těžké se rozhodnout. Výhodou bylo, že soutěž byla anonymní. Zvláštní cenu jazykové komise získal překlad Fr. Nepila "Střevíce z lýčů", který byl zaslán pod značkou "Sorpo". Autorem tohoto překladu je Josef Cink (561 61 Červená Voda 121).

(Zkráceno podle zprávy Komise pro tisk a inf.)

Připomínky vedoucího Komise pro tisk a informace k správnému informování o esperantu

Při informování naší veřejnosti o mezinárodním jazyku esperanto se, bohužel, dopouštíme ještě mnoha chyb, které našemu hnutí nejsou k prospěchu a případně zájemce někdy odradí na celý život. Dle mého názoru jsou stále aktuální tzv. "frostavallenská zásady", obsahující "Základní principy informování o mezinárodním jazyku".

Věděl jsem si, že mnozí esperantisté v informacích pro tisk používají esperantismů. Např.: "Esperanto" místo správného "esperanto", tekst místo text, rus místo

Rus atd. Redaktor tuto chybu opraví, ale nevrhá to dobré světlo na naši práci.

Místní kroužky se informováním veřejnosti v místním tisku zabývají jen sporadicky. Argumentují odmítnutím atd. Ale dům se také nepostaví z jedné cihly. Každý, kdo se zabývá psaním, by mohl celé hodiny vyprávět o neuveřejněných příspěvcích (a nejen o esperantu). Paradoxem je, že kraj, který má nejméně esp. skupin, tedy Jihočeský kraj, má nejkvalitnější a pravidelnou informační činnost v krajském a místním tisku. Jedná se konkrétně o České Budějovice a Tábor. Jsem přesvědčen, že by se rádi o své zkušenosti podělili s méně zkušenými místními skupinami. Otázkou je jen chtít.

A ještě je zde jedno pole působnosti. Informace o našem esp. hnutí a naší republice v zahraničí prostřednictvím zahraničního esp. tisku. Příkladem zde zase mohou být Č. Budějovice - s. Emil Egner z esp. klubu La Progreso, který např. přispívá do jugoslávského časopisu ZET a byl jeho vydavatelem vyhodnocen jako jeden z nejaktivnějších dopisovatelů. Záslužnou činnost na tomto poli vykonává také člen KTI Jan Pavlík z Olomouce, který publikuje články o naší zemi hlavně ve francouzském a švédském esp. tisku. Takže otázkou je skutečně jen chtít.

Karel Kýr,
vedoucí KTI

v I. pololetí 1987 hráli a zpívali pro esperantisty v Pardubicích při mírovém setkání, v Praze železničářům a v Příbrami členům místní skupiny. V červnu vystupovali při kulturních dnech v Polsku - v Poznani na rynku (3000 diváků - neutkli ani před deštěm!) a v okolí Poznaně. Dalším městem byl Plock, kde jsou již z loňska Barbuloj velmi populární. Měli již své publikum, polská televize natočila jejich program a jako další bylo natáčení společného programu s dětmi z Netolic. ČSR byla ještě zastoupena Vracovem (dechovka a taneční soubor), byli jsme nejspěšnější z pozvaných účinkujících. (Byly tam ještě skupiny z Itálie, Belgie, Dánska, Turecka, Jugoslávie, Bulharska, Finska a Polska.) V průběhu deseti dnů v Polsku vystoupili Barbuloj celkem 16 krát a dalších 5 koncertů se neuskutečnilo pro špatné počasí. Jejich vystoupení shlédlo v Plocku a Poznani a okolí 15 tisíc diváků. Barbuloj dostali 4 diplomy od starosty Plocka a dalších významných institucí, které se podílely na uspořádání kulturních dnů. Při závěrečném vystoupení v divadle Plocka byla přítomna pracovnice z našeho velvyslanectví.

U nás doma propagovali esperanto Barbuloj ve vysílání čs. rozhlasu Radioporta a natočili pro televizní pořad Hudební aréna č. 10 jednu píseň v esperantu z gramodesky, kterou vydal ČES. Gramodeska ze Supraphonu je velmi kvalitně nahraná - stereo, jsou na ní 4 písně v esperantu (lábivé melodie) a stojí 16,- Kčs. Jak Radioporta, tak i Hudební aréna v průvodním slově vypráví o Barbuloj i o esperantu a jeho 100. výročí včetně adresy ČES.

Krom uvedených akcí hráli Barbuloj neesperantistům, např. pro SSM Metro, rekreatantům, několikrát na parníku a byli hosty několika country skupin v Praze.

NAPSALI JSTE NÁM...

Když se dostaly do našeho klubu knížky "Abunde kaj redunde" a "Kvarfolio" vydané ČES, byli jsme nemile překvapeni. Každý, kdo má náš drahý mezinárodní jazyk opravdu rád, nemůže uvítat navrhované změny s radostí. Mnoho jsme o věci přemýšleli, mnoho o ní diskutovali. Nemůžeme pochopit chválu v česloslovenském vydání časopisu "Paco" z r. 1986 /str. 22/. Jistě jste dostali také hodně protestních dopisů, nikde jsme však - ani ve "Startu" ani v "Pacu" - nenašli, kromě 3 řádků od p. Echnera, na shora zmíněné brožury "eho" nesouhlasu. To přece nemůže být normální a domníváme se, že právě tyto dopisy nebyly uveřejněny úmyslně.

Nemůžeme a nechceme věřit, že by se navrhované jazykové a gramatické změny ujaly a udržely. Vždyť tvůrce esperanta chtěl svým dílem lidi sdružovat, přál si, aby si lidé vzájemně rozuměli a proto vytvořil jazyk snadný a přitom logický, zatímco jeho reformátoři znesnadňují jeho učení a zároveň dorozumění i mezi vynikajícími esperantisty různých národností.

Je samozřejmé, že každá doba prochází vývojem, že neologismy a moderní jazykové termíny jsou nutné. Ale kdo by mohl mít zálibu v tom, aby při čtení básně musel po každém druhém nebo třetím slovu nahlížet do slovníku nových výrazů a přeučovat se v gramatice /ke škodě básníka/? Proč je nutno zavádět zmatky s akuzativem po "de", proč tvořit nová synonyma, aby pro jeden pojem musely být 3 výrazy, proč vymýšlet "karesvortoĵ" pro děti, když jsou to čiré čechismy, kterým rodičové jiných národností nemohou rozumět - at jsou to Turci, Bulhaři nebo Arabové, a navíc každý správný vychovatel učí děti od malička mluvit správným jazykem - proč zavádět nová osobní jména "lili, sili, ĝili", proč poesperanštovat jména měst pokud nejsou v esperantském atlase /Chlumec Če Cidlina/, když je cizinec nenažde v žádné mapě ČSSR a nemůže se tudíž podle nich orientovat, proč se novotvary hemží novými příponami /-sa, -oja, -ala/?

Nechceme pokračovat řadou dalších "proč", jen dodáváme, že když čtete text s užitými novotvary, máme dojem, že jsou psány v nějakém novém jazyce, který se poněkud podobá esperantu.

S lítostí konstatujeme, že p. Rumler veřejně projevuje pohrdání a neúctu k našemu drahému jazyku a jeho tvůrci tím, že je prohlašuje za naivní. Správně řekl geniální tvůrce nám drahého jazyka "neraď se nikdy s lingvisty, ale s lidmi, kteří ma-jí cit!" /PIV/975/.

Je nám trapně před esperantskou cizinou, že právě v jubilejním roce nastalo vzrušení pocházející z jazykového schismatu v ČSR a že vynikající světoví esperantologové se vyjadřují o nás nepřívětivě, jak se ukázalo nejen na IFER 1987 v Lipsku, ale i v člancích esperantského tisku, kde jsou naši novátoři označováni jako psychopaté, somnambulové a pod. /"Flede de unueca lingvo"/. To hluboce zarmucuje.

Proto nás velice potěšil článek Dr. Hradila v posledním čísle "Verda familio". Plně s ním souhlasíme, že vhodnější než "Abunde kaj redunde" by bylo "Legere kaj dangere" nebo "Laste kaj balaste". O posledním svědčí zvláště článek vtipně sestavený z novotvarů. Jsme přesvědčeni, že by mu ani tvůrci "nového" esperanta nerozuměli bez použití "glosara".

Je nám opravdu líto, že ČES vydáním shora uvedených publikací podporuje tuto nesmyslnou akci a věříme, že se na jubilejním sjezdu v Olomouci věc důkladně projedná, že "situacio ne estos senkonsola" a že za urážlivé jednání členů LUS se dostane našemu milovanému jazyku a jeho geniálnímu tvůrci plně satisfakce.

V Šumperku v srpnu 1987

Podepsání členové EK v Šumperku

(Poznámka redakce Starta: Toto je již druhý nesouhlasný dopis, který redakce dostala, a proto jej uveřejňujeme v plném znění.)

...a vyjádření odborníka

Poznámky k diskusi o funkcích a stylech, o neologismech a Pražské škole /21.2.1987 - literární umělecká sekce/

1. V jazyce /přirozeném i plánovaném, kam ovšem nepatří Basic, fortran a jiné počítačové jazyky/ i při zvládnání cizího jazyka existují u každého uživatele dva stupně, ev. dvě vrstvy lexikálních jednotek - aktivní a pasivní - které jsou v nerovnovážném poměru.

Příklad mezi blízké příbuznými jazyky /čeština a slovenština, běloruština a ukrajinština a pod./:komunikační rušení se vyskytne zpravidla jen ve stylech s nižší frekvencí v běžném styku /např.uměleckém, v pojednání věcně odlehleém-folklór, lidová řemesla, národopis aj./.
Slova odlišná známe pasivně: vplyv, neskoru atd.

Proto se domnívám, že by začátečníky mýlila v esp. slova jako ed, importanta aj.

2. Dnešní lexikální vývoj esperanta, především růst nesložených neologismů /nemotivovaných značkových slov/, z hlediska etymologie esperantských kořenů vlastně neprůhledných - skrývá v sobě nebezpečí evropeizace a spíše ještě vyslovené okcidentalizace esperanta, totiž potlačení principů omezeného počtu kořenů a obohacování derivováním. Toto nebezpečí je ovšem omezeno frekvencí neologismů, i když jejich průnik do základního slovního fondu není vyloučen.

Dnešní explozivní šíření esperanta na Dalekém východě, zvláště v ČLR, ukazuje i na další možný směr lexikálního vývoje. V řadě východoasijských jazyků se lexikální jednotky vyjadřují často jednou významotvornou slabikou a nová slova tvoří buď skládáním několika slabik nebo různými příponami a předponami:

gong-ren	gong-zuo	zuo-jia
labor-homo	labor-werk	verk-isto
/laboristo/	/laboro/	

Mluvčí těchto jazyků jsou příznivěji nakloněni tvořit neologismy příponami a předponami než pomocí značkových slov, která neobsahují známé lexikální prvky.

Závěrem:

Základní slovní fond esperanta není tvořením neologismů nijak dotčen; lexikální obohacování esperanta jako nutná vývojová zákonitost může v budoucnosti probíhat oběma směry. Lexikální přesuny mezi jednotlivými funkčními styly nejsou zřejmě vyloučeny.

Dr. Sáva Hařman /FF UK/

5-a KONGRESO de ĈEA

La Kongreso okazis de la 11-a ĝis la 13-a de septembro 1987 en Olomouc kaj partoprenis ĝin 196 delegitoj. La kongreson honorigis per sia ĉeesto la vicministro pri kulturo de Ĉeĥa Socialisma Respubliko D-ro Svagera, la reprezentantoj de la kultura fako de CK KPC kaj la lokaj aŭtoritatoj.

La ĉefan paroladon prezentis D-ro Jermář kaj la revizian raporton D-ro Rusín. En la diskuto partoprenis 37 kongresanoj kaj gastoj el Slovakio, Bulgario kaj GDR. La elpaŝon de la vicministro ni prezentas aliloke nacilingve. La kongreso akceptis statutŝanĝojn kaj elektis novajn centran komitaton de ĈEA kaj kontrol-revizian komisionon.

Honorajn diplomojn por la oferebla laboro ricevis ges-anoj Karel Madzia (Třinec), František Sedláček (Třebíč), Marie Turková (Plzeň), Milada Hemerková (Pardubice), Ludvík Chytil (Přerov), František Patera (Hořice), Dr. Zdeněk Rusín (Teplice), Lada Balla (Třebíč), prof. Jan Jičínský (Třebíč), Dr. J. Jermář CSc. (Praha), Evžen Dadák (Stonava) kaj la loka grupo Dukla - Pardubice.

Honoran membrecon de ĈEA oni atribuis al s-ano František Staněk pro lia longjara laboro, al merita artisto D-ro František Kožík, ĉeĥa verkisto, pro lia helpo al la literatura sekcio de ĈEA, kaj al D-ro Vladimír Hermann, la gvida sekretario de Sudmoravia regiona komitato de KPC, pro liaj meritoj pri la Somera Esperanto-Tendaro en Lančov.

Plue estis anoncigitaj rezultoj de la literatura-traduka konkurso (vidu aliloke), aprobita letero al la CK KPC, akceptitaj decidoj de la kongreso kaj la kongresa rezolucio:

"La partoprenantoj de la 5-a kongreso de ĈEA alvokas ĉiujn esperantistojn, ke ili pere de la Internacia Lingvo Esperanto mobilizigu ĉiujn fortojn por subteni la pacon, kiu estas en la nuna tempo serioze minacata.

Ili postulas, ke ankaŭ en la politikajn kaj internaciajn rilatojn estu enkondukita nova maniero de pensado kaj pere de traktadoj estu solvataj miskomprenoj inter ŝtatoj. Ili postulas respekti la rajton de la homaro je la vivo en la paco kaj ne permesi militizon de la kosmo, malpermesi nukleajn eksplodojn kaj produktadon de armiloj de amasa detruado.

ĈEA instigos siajn membrojn al utiligo de Esperanto antaŭ ĉio por defendo de la tutmonda paco.

En Olomouc la 13-an de septembro 1987

La partoprenantoj de la
5-a kongreso de ĈEA"

La kongreso ricevis salutleteron de Informilo - la cirkulero de la sekcio de esperantistoj-invalidoj.

En la kadro de la kongreso estis organizita impona marŝo tra la urbo kun muziko kaj marŝknabinoj, kiu finiĝis per meto de floroj al la Esperanto-monumento kaj Esperanto-arbo en la urba parko.

Tre riĉaj estis ankaŭ la kulturaj programoj, en kiuj prezentis sin kantoro Haná kun La Espero kaj E-lingvaj kantoj, dramartietino s-ano Eva Seemannová per deklamado de poezio kaj arĉkvarteto sub gvido de s-ano Duda. Sabate vespere por dancado ludis granda blorkestro.

La loka grupo en Olomouc meritas niajn dankojn pro la eminente preparita kaj aranĝita kongreso.

La Centra Komitato de Ĉeĥa Esperanto-Asocio por la periodo 1987-92

n-ro	nomo	naskiĝjaro	loka grupo
1.	PhDr Věra Barandovská	1952	Opava
2.	Karel Franc	1925	Pardubice
3.	Ing. Petr Chrdle	1946	Praha
4.	Kvido Janík	1946	Šumperk
5.	Jaroslav Kašpárek	1948	Praha
6.	Oldřich Klíma	1953	Plzeň
7.	Ing. Josef Krob	1955	Kladno
8.	Ing. Vlastimil Kočvara	1936	Opava
9.	Drahomír Kočvara	1929	Vítkovice
10.	Miroslav Malovec	1953	Brno
11.	Josef Novák	1931	Jablonec
12.	Doc. RNDr Vlastimil Novobilský CSc.	1935	Ústí n. L.
13.	Jiří Patera	1935	Praha
14.	Ing. Zdeněk Pluhař	1936	Hořice v P.
15.	Věra Podhradská	1939	Brno
16.	Pavel Sittauer	1934	Třebíč
17.	Ing. Radim Surý	1957	Vítkovice
18.	MUDr Vladimír Skoda	1953	Brno
19.	Helena Štruncová	1925	Praha
20.	Ing. Margit Turková	1939	Příbram
21.	PhDr Marie Vančurová	1959	Městec Král.
22.	Jiřina Vondráková	1924	Přerov
23.	Jiří Vychodil	1940	Praha

La Kontrol-revizia komisiono de ĈEA por la periodo 1987-1992

n-ro	nomo	naskiĝjaro	loka grupo
1.	Otilie Barešová	1935	Kolín
2.	Zdeněk Heiser	1955	Havířov
3.	Bohumil Hodovský	1943	Gottwaldov
4.	Ing. Jiří Hudera - vicprezidanto	1957	Havl. Brod
5.	Ing. Stanislav Kareš	1944	Hořice v P.
6.	Jan Řepa	1944	Č.Budějovice
7.	Jan Smejkal	1962	Olomouc
8.	PaedDr Jiří Šnápka - prezidanto	1936	Vyškov
9.	Růžena Vlková	1934	Č.Budějovice

La Estraro de la CK de ĈEA:

1.	Ing. Petr Chrdle	- prezidanto
2.	Ing. Vlastimil Kočvara	- 1-a vicprezidanto
3.	Věra Podhradská	- 2-a vicprezidanto
4.	Karel Franc	- sekretario
5.	Doc. RNDr Vlastimil Novobilský CSc.	- membro
6.	Ing. Margit Turková	- membro
7.	Jiří Patera	- membro

La 72-a

Universala Kongreso

Ni ĉeestis la Jubilean...

La tuta jaro 1987 estas por ĉiu esperantisto eksterordinara, ĉiu ja sentas ion neesprimeblan, kio plenigas lian koron per ioma fiero. Jes, neniu el ni povis esti ĉe naskiĝo de Esperanto, sed ĉiuj ni estas ĉe ĝia centjariĝo. La Internacia Lingvo - Esperanto - tiu efektiva realiĝo de kelkcentjara homa ideo, jam unu jarcenton pravas sian vivecon, kapablecon, praktikecon. Pro tio ja la fiero!

Kvankam la tuta jaro estas eksterordinara, tamen ankaŭ ĝi havas sian kulminon - sendiskute tio estis la 72-a Universala Kongreso en Varsovio. Ne ĉiuj, kiuj sopiris, povis ĝin viziti, sed tamen ni estas multaj. Preskau tri centoj da ĉeĥoslovakaj esperantistoj, inter tiuj pli ol cent membroj de CEA - kvankam plimulto el ili ne pere de CEA - travivis belajn kaj kortuŝajn, sed ankaŭ fortostreĉajn tagojn en Varsovio. La kongreso amasigis plej grandan ĝis nun nombron de esperantistoj - preskau ses mil! Tio ĉi kontribuis al imponeco de la UK, sed ankaŭ alportis komplikajojn, eĉ kuriozajojn. Ekzemple la inaŭguro de la kongreso - cetero precize en la tago, en kiu antaŭ cent jaroj aperis la Unua Libro - okazis dufoje, kun la simila, tamen ne la sama programo, ĉar la nelacigebla UEA-prezidanto D-ro H. Tonkin prezentis en sia inaŭgura festparolado du brilajn variaĵojn je la sama temo. Ankaŭ la salutintoj - kaj tiuj de landaj asocioj rajtis esprimiĝi nur unufraze - estis malsamaj. Kaj malsamaj - kompreneble - estis la aŭskultantoj.

La kongresaj programeroj abundis - oni kalkulis ilin 270, nur la teatraj prezentaĵoj estis 27. Sed antaŭ ol vidi kaj audi oni devis trasferi longegajn homvicojn - ja neniam ĝis nun mi en Esperantujo perdis tiom da tempo per atendado, kelkfoje tute senrezulta, ĉar kiam mi fine atingis la ĝiceton, la dezirataj biletoj fordisdoniĝis. Kaj simile oni staris por la nova Esperanto-poŝtmarko, por la kongresa poŝtostampo, por vagonaraj lokbiletoj, por traurbaj ekskursoj, por... Nu, por multaj aliaj dezirataĵoj. Pliajn konfuzojn kaŭzis ankaŭ iom stranga interna arkitekturo de la kongresejo, oni ofte en la Palaco de scienco kaj kulturo vojeraris serĉante la kunvenejon de la anoncita traktado.

Sed ni ĉiuj atendis, vojeraris, galopis, ascendis kaj descendis ŝtuparojn - kaj estis feliĉaj, ke ni estas partero de tiu internacia tumulto. Ni renkontadis niajn amikojn, ni ligis novajn kontaktojn, ni aŭskultis atingojn de nia movado kaj akceptis novajn planojn. Ilin ekstrakte prezentas la akceptitaj tri kongresaj rezolucioj.

La 72-a fermis tre solene la unuan jarcenton de Esperanto. Nun nin atendas plia laboro, eble malpli facila, sed - ni kredu - pli sukcesa! Do - ek en la duan jarcenton!!

V. Kočvara

Kion alportos tiu dua jarcento al Esperanto? Same kiel la unuaj adeptoj de la lingvo de doktoro Esperanto, same kiel la laboristoj, kiuj presis tiun broŝureton, ni apenaŭ povas profeti. Unu afero estas tamen tute klara: la lingvo mem, kiu pasis tra la fandejo de cent jaroj de evoluo, brile sukcesis. Neniu, kiu ĝin uzas, povas dubi, ĉu ĝi estas lingvo plena kaj komplete. Neniu, kiu uzis ĝin en la scienco, aŭ legis ĝian literaturon, povas tion diri - eĉ se necesas daŭre ĝin modernigi kaj ankoraŭ kompletigi. Sed se ĝi brile sukcesis kiel lingvo, ĝi ankoraŭ ne brile sukcesis kiel lingva komunumo - la plejparto de la homoj ankoraŭ ne parolas ĝin, eble eĉ nenion scias pri ĝi. Ni havis niajn sukcesojn tiurilate: jen okazis sukcesoj informkampanjaj aŭ instruagadaj, jen oni akiris oficialan rekonon, jen fakuloj serioze ĝin traktis. Sed la granda laboro restas antaŭ ni.

Ĝi estas ja giganta laboro. Ĝi estas nenio alia ol konvinki la homojn, ke Esperanto prezentas la plej bonan solvon al la lingvaj problemoj de la mondo. Ĝi tion faras, ĉar ĝi estas facila kaj facile lernebla. Ĝi tion faras, ĉar ĝi estas neutrala. Ĝi tion faras, ĉar ĝi traktas ĉiujn homojn en spirito de egaleco. Neniu alia lingvo tion faras. Tiuj aliaj lingvoj prezentas pseudosolvojn, kiuj privilegias certajn homojn super aliaj kaj kiuj disvastigas certajn kulturajn valorojn kaj ne aliajn. Ili foje bele aspektas, ili foje aspektas nehaltigeblaj, sed ili ne solvas la fundamentajn problemojn, kiujn Zamenhof celis solvi. Ja finfine lia lingvo estis kaj estas pli ol proponata solvo de la lingva problemo: ĝi estas provo alfronti la spiriton de malegalo, de netolero, de malamo, kiu tiel disŝiras nian belan kaj serenan mondon.

Multaj parolantoj de Esperanto ĝuas sian lingvon, kaj ĝin uzas, sen granda entuziasmo ĝin disvastigi. Al ili sufiĉas la kongresoj, ilia loka klubo, okazaj libroj aĉetitaj de la libroservo. Eĉ ĝenus ilian komfortan kaj hermetikan mondon subita alfluo de novaj lernantoj, novaj adeptoj. Ja per simpla utiligo de la lingvo ili helpas ĝian lingvan pliriĉigon. Sed, karaj gekolegoj, tio ne plu sufiĉas. Venas nun la periodo de disvastigo. Ni kreis murojn ĉirkaŭ ni: sekuraj en niaj kluboj kaj kongresoj, ni ne bonvenigas adekvate la novulojn, ni ne sufiĉe pledas por nia lingvo, ni ne alfrontas la publikon, ni ne agas sufiĉe discipline kaj celkonscie. Dirante tion, mi neniun akuzas, mi neniun kritikas. Mi simple faras tiun ĝi konstaton: ke la lingvo ekzistas unue por disvastigi, due por ĝui. Fojfoje ni inversigas tiun ordon, kaj forgesas nian veran celon.

Kiam Zamenhof kreis sian lingvon, li kaj liaj samtempuloj optimisme rigardis la estontecon. Ili opiniis problemojn solveblaj. Ili kredis je la prospero. La posta jarcento montris, ke ili praviĝis kaj ne pravis: ke altiĝis la intenseco de la sukcesoj kaj samtempe la intenseco de la malsukcesoj. Sed ni ne forgesu, ke, malgraŭ tio (kaj malgraŭ tio, ke la pliboniĝo ne estas universala), pliboniĝis la homa kondiĉo tra la pasintaj cent jaroj. Plivastiĝis la egaleco. Pligrandiĝis la demokratio. Necesas nun lerni la saman lingvon, por ke komune, solidare, en spirito de kompreniĝo, ni povu fronti kuraĝe la problemojn de la moderna mondo - laŭ la ekzemploj de Zamenhof kaj kun la sindediĉo, saĝeco kaj klarvido de realismaj esperantoj.

(Kongresa Kuriero)

ĈAPITROJ PRI LA SINDEFENDO

© Ing.Iven Špička kaj Ing.Jindřich Novák

(fig.8I-III). Nur escepte oni batas per streĉitaj fingroj (fig.9A,B). La plej malmola frapsurfaco estas memkomprene la pugno. Sed sufiĉa hardeco de la pugno atingeblas post relative longa ekzerciĝado. Kontraŭulon oni povas sendangerigi ankaŭ per manplato. Per fingroj oni batas sole la plej vundeblajn lokojn sur la kontraŭul-korpo (okulojn). Por la reduktita kurso ni rekomendas rektmanfrapi ĉefe per manplato. Ĉi-okaze la fingroj de batanta brako montru fine de la bato flanken (fig.8I).

La ceterajn frapsurfacojn, kiujn oni ordinare priskribas en diversaj libroj pri la ĵujucuo, karateo aŭ sindefendo, oni ne uzu, ĉar ili ne havas avantaĝojn kompare al la frapsurfacoj, kiujn ni enkondukas en tiu ĉi libro.

Variantoj de la rektmanfrapo

Ĉi tien ni envicigas precipe la t.n. duonan rektmanfrapon, kio estas la rektmanfrapo farita je la proksimume duon-distanco. Kiel fari ĝin, videblas sur la fig.10. Alia interesa varianto estas la bato farita el natura pozicio de la brakoj (fig.11A). Oportunan komencan pozicion de brako por la bato atingeblas ankaŭ per ĝia neokulfrape antaŭenmeto (fig.11B,C), gestado, per almeto de manplato antaŭ la buŝon ektusante k.t.p. Poste oni batas. La striktasencan baton (= la movo de la batanta mano celen) oni faru memkomprene laŭeble plej rapide.

Frapceloj

Estas vere, ke peza frapo, se ĝi trafis ajnan parton de homa korpo, estas tre doloriga. Tamen nia celo ne estas kaŭzi al kontraŭulo doloron, sed venki lin. Se oni kaŭzas ne tre grandan doloron al sufiĉe rezistiva kontraŭulo, li povas aŭ impeti furioze kontraŭ la defendanton, aŭ male, daŭrigi la batalon pli singarde. Ambaŭ okazoj estas por la defendanto, kiu havas nur nekompletajn sciojn el la reduktita kurso, tre malagrablaj. Rezistivan homon aŭ homon, kiu ekfuriozis, tiu ĉi nesperta frapo ofte neniom influas. Tiel ni klopodu ĉiam frapi la t.n. trafendajn lokojn de la kontraŭul-korpo (fig.12). Peza frapo al ajna el la lokoj montritaj sur la ĵus menciita figuro sendangerigas kontraŭulon, t.e. ŝokas, vundas aŭ eĉ mortigas lin. Tial ni frapu sole tiam, kiam ni ne povas plu fari ion alian.

Fig.10

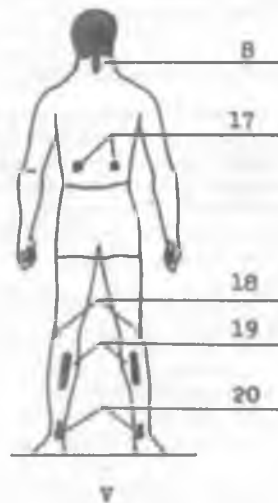
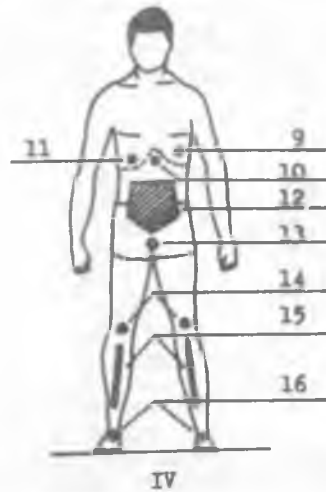
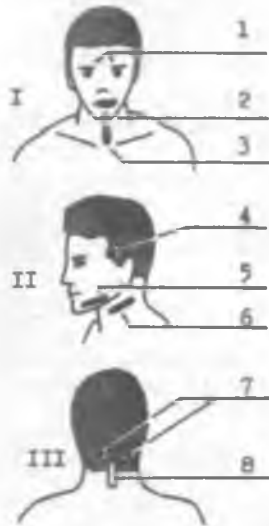

Fig.11

Per manplato aŭ pugno ni ataku jenajn trafendajn lokojn sur la kontraŭul-korpo: la mentonon (el antaŭe), makzelon (el flanke), tempiojn, korregionon, sunan plekson, randon de ripoj (stomakon, hepaton, renojn,...) kaj la ventran regionon. Per fingroj ni trafu sole la okulojn. Kiel uzi fingrojn montras la fig.9A. Se oni ne kapablas teni ilin tiamaniere, oni batu laŭ fig.9B. La bato estas tre efika kaj oni bezonas por efektiviĝi ĝin, nur negrandan forton. Sed apliko de tiu ĉi bato havu reale seriozan motivon, ĉar ĝiaj postsekvoj estas por la trafito tre gravaj.

Fig.12

- 1 - okulo(j)
- 2 - mentono
- 3 - kolo el antaŭe
- 4 - tempiono(j)
- 5 - makzelo(j)
- 6 - kolo el dekstre aŭ live
- 7 - subkranio el dekstre aŭ live
- 8 - nuko
- 9 - korregiono
- 10 - suna plekaco
- 11 - hepato
- 12 - ventro
- 13 - testikoj
- 14 - genuo(j) el antaŭe
- 15 - tibio(j)
- 16 - inatopo(j)
- 17 - reno(j)
- 18 - genuo(j) el dekstre aŭ live
- 19 - ŝuro(j)
- 20 - Ahila(j) tendeno(j)

Samloken ni batag ankaŭ per okazaj rimedoj (armiloj), kiuj estas samtipaj al bastono aŭ bastoneto. Per tranĉilo oni piku la kolon de la kontraŭulo el antaŭe (super la centron inter la klavikloj) aŭ el flanke (aorton) aŭ la sunan plekson, hepaton aŭ renojn. Teno de tranĉilo por rekta piko (analoge al rektmanfrapo), videblas sur la fig. 13I, II.

Fig. 13

(Ĉi-loke ni ellasas: figurojn n-roj 13aII, 13bII, 13d /rekta piko per bastoneto kaj teno de tranĉilo per elsupra piko/ kaj 14 /sep pecoj, kie estas rektopiko per bastono/ kaj sea liniojn de teksto).

Se la rektmanfrapo estas plenumita ĝuste, ĝi apartenas inter la plej pezajn batojn kaj praktike ne eblas intence senefikigi ĝin. Tial ni envicigis ĝin ankaŭ en la branaon. Ĝi havas (eventuale iomete ŝanĝita) sian lokon en la karateo, ĉinaj batalkompleksoj k.t.p. Tio ne mirigas. Krom sia sendiskuta pezeco ĝi apartenas inter la plej rapidajn frapojn entute.

Lernado de la rektmanfrapo

La baton ni komencu lerni el fronta gardostaro per la dekstra (batanta) brako, poste per la maldekstra (retiriĝanta) brako mem. Fine ni kunigu la movojn de ambaŭ brakoj. Memkomprene necesas ellerni ĉiujn frapojn per ambaŭ membroj. Ni senĉese kontrolu, ĉu la tuta movo, kaj ankaŭ ĉiuj ties fazoj, estas ĝustaj. Tre utile estas trejni sin antaŭ spegulo. Ni klopodu akiri "senton" pri ĝusta bato. Tial ni de tempo al tempo fermu la okulojn kaj faru la tutan movon sen vida kontrolo.

Tuj kiam ni ellernis la baton laŭforme ĝuste, ni akcelu ĝin. Finante la baton, ni helpe de ruka kaj forta elspiro ekstreĉu sian tutan korpon. En tiu ĉi lerno-fazo ni komencu trejniĝi pri la atak-gardostaro. Atak-gardostarante aŭ batal-gardostarante ni aldonu al la brak-movo rotacian movon de la trunko. Ĝi moviĝas kiel rigida tuto (do sen antaŭmeto de ŝultro, sen tardo de la supra trunko-parto k.t.p.) kaj memkomprene ruke. La trunko turniĝu dum tiu ĉi moviĝo proksimume je 40 - 60° ne pli. Se oni trapasis sukcese ankaŭ tiun ĉi fazon, oni povas komenci trejniĝi pri batoj kontraŭ molan franitaĵon. Ni ne rekomendas komenci pli frue. Kiel mola frapitaĵo estas uzbla tavolo de solida ŝaŭngumo. Oni plej ofte komencas la ekzerciĝadon kontraŭ kvar aŭ kvin maldikajn tavolojn kaj poste ilin po-grade forigas. Ankaŭ sufiĉe dika tavolo de felto k.s. uzeblas. Ne klopodu progresi tro rapide! Vi povus facile difekti la

KONGRESAJ REZOLUCIOJ

Deklaro de Bialistoko

El la urbo Bialistoko, naskiĝloko de la kreinto de Esperanto, Ludoviko Zamenhof, unu el la grandaj humanistaj figuroj de nia epoko, la partoprenantoj en la 72a Universala Kongreso de Esperanto sendas tiun ĉi deklaron al la ŝtatestroj kaj registaroj de la mondo okaze de la Centjara Jubileo de la Internacia Lingvo.

1. Unu el la plej grandaj kaŭzoj de malmikeco inter la diversaj landoj de la mondo estas manko de sciĝ. Tiuj, kiuj ne konas unu la alian, facile fariĝas viktimoj de antaŭjuĝoj kaj miskomprenoj.

2. Kvankam la edukaj sistemoj de la diversaj landoj povas multon fari por kulturi en la mensoj de siaj lernantoj informitecon kaj malfermitecon al aliaj popoloj, ankoraŭ pli valoraj ol abstraktaj lecionoj estas rektaj kontaktoj.

3. Kvankam la gazetaro kaj aliaj komunikiloj povas helpi ĉiujn civitanojn informiĝi pri aliaj popoloj, senpera komunikado inter homoj el diversaj landoj estas la plej bona maniero forigi antaŭjuĝojn kaj firmigi la komprenigon.

4. La senpera kontakto postulas komunan lingvon. Se homoj parolas malsamajn lingvojn, ili ne povas senpere komunikiĝi. Kvankam lernado de aliaj naciaj lingvoj estas valora maniero transponti tiun dividon, la internacia lingvo Esperanto konsistigas aparte facilan kaj efikan vojon por atingi internacian interkomprenigon je tutmonda skalo kaj ĝi estas la plej bona enkonduko al la lingvolernado.

5. Esperanto - pro sia simpleco, logiko kaj tuta strukturo - estas ne nur lingvo taŭga por ĝenerala lernado, kiel la dua lingvo por ĉiuj, sed tra cent jaroj da utiligo en ĉiuj sferoj de la homa vivo, ĝi fariĝis plene esprimiva kaj fleksebla kaj ĝiaj parolantoj troviĝas en preskaŭ ĉiuj landoj de la mondo.

6. La mondaj problemoj, kiuj bezonas pritrakton je tutmonda skalo, ĉiam plimultiĝas. La demandoj de ekonomia evoluigo, de malarado, de malsato, de malsano, de analfabeteco, de mediprotektado k. s. postulas komunan kaj egalecan aliron pere de rekta komunikado en komuna lingvo. Regado kaj solvado de tiuj problemoj povas efike okazi nur per plena partopreno de civitanoj je ĉiu nivelo.

7. Tial, ni rekomendas al ŝtatestroj, registaroj kaj kompetentaj aŭtoritatoj kaj instancoj de ĉiuj landoj utiligi Esperanton kiel studobjekton en lernejoj kaj ebligi rektajn homajn interŝanĝojn inter siaj ŝtatanoj kaj homoj el aliaj landoj pere de la Internacia Lingvo.

8. Ni firme kredas, ke el tiu rekta interŝanĝo ekestos pli klara interkomprenigo inter unuopaj homoj de ĉiuj landoj. Tio kondukos al redukto de streĉiteco, al pli granda malfermiteco inter la popoloj, kaj al pli paca kaj libera mondo.

Ni invitas ĉiujn homojn de bona volo, kiuj konsentas kun tiuj ĉi principoj, apogi tiun ĉi Deklaron kaj tiel sin dediĉi al antaŭenigo de interkomprenigo inter ĉiuj homoj de la mondo.

Interna rezolucio

La 72a Universala Kongreso de Esperanto, okazante de 25 julio ĝis 1^a aŭgusto 1987 en Varsovio kun 5941 kongresanoj el 61 landoj konfirmante, ke Esperanto kiel internacia lingvo, fariĝis plenmatu-
ra komunikilo, kiu estas la libera posedaĵo de ĉiuj popoloj de la mondo,
agnoskante la grandan kontribuon de sennombraj uzantoj de Esperanto dum tuta jarcento por transformi la lingvon en riĉan esprimilon de plej diversaj kulturoj, inkluzive la kulturon de la Esperanto-komunumo mem,
notante, ke la ĝenerala konferenco de UNESKO rekonis la valoron de Esperanto per siaj rezolucioj de 1954 kaj 1985,
alvokas al la Esperanto-komunumo eniri sian duan jarcenton, sekvante la daŭre validan ekzemplon de Ludoviko Zamenhof, en spirito de paco, laboremo kaj espero,
instigas la Esperanto-organizaĵojn - landajn, fakajn kaj aliajn - elserci komunajn grundon de kunlaboro kaj pli intense interŝanĝi ideojn por antaŭenigi Esperanton,
apelacias al ĉiuj aktivuloj por Esperanto direkti sin al instruado kaj praktika aplikado de la lingvo,
emfazas la neceson pliprofesiiĝi la laboron por Esperanto sur ĉiuj terenoj, alprenante aktualajn metodojn, utiligante modernajn teknikilojn kaj pli efike mastrumante la disponeblajn homajn kaj financajn rimedojn,
atentigas ke Esperanto estas parolata en ĉiuj partoj de la mondo kaj ke necesas adapti la organizan strukturon de la Esperanto-komunumo por plene speguli tiun tutmondecon,
plie atentigas pri la granda potencialo de Esperanto en la monda turismo kaj la bezono de pli multaj konkretaj agadoj sur tiu kampo,
forte rekomendas, ke en sia ekstera agado la Esperanto-organizaĵoj emfazu la UNESKO-rezolucion de 1985 kaj instigu la registarajn kaj neregistarajn organizaĵojn, al kiu ĝi estas direktita, plenumi ĝiajn rekomendojn,
substrekas, ke disvastigi la uzadon de Esperanto estas konstanta tasko de la Esperanto-komunumo sub la tegmenta gvidado de Universala Esperanto-Asocio.

Tria rezolucio

La 72a Universala Kongreso de Esperanto, okazante en Varsovio de la 25a de julio ĝis la 1a de aŭgusto 1987 kun 5941 kongresanoj el 70 landoj, kaj kun la temo "Esperanto - 100 jaroj de internacia kulturo",
notante, ke la Internacia Lingvo Esperanto, el sia modesta komenciĝo en Varsovio en 1887, transformiĝis en lingvan komunumon kun parolantoj en ĉiuj regionoj de la mondo;
rimarkigante, ke dum sia viva jarcento Esperanto faris gravan kontribuon kiel peranto de kulturaj valoroj inter la popoloj kaj subtenanto de reciproka respekto kaj interkompreniĝo inter la diversaj kulturoj de la mondo;
atentigante pri ĝia kontribuo al la antaŭenigo de la scienco kaj tekniko je internacia nivelo;
konsiderante ankaŭ ĝian grandan originalan literaturon, ĝian gazetaron, ĝiajn radio-programojn, kaj ĉiujn aliajn kulturajn agadojn de la

rezolucio

de la 39-a Internacia Fervoĵista Esperanto-Federacio Kongreso en Katowice - Pollando

Ni, fervoĵistoj el 19 eŭropaj landoj, kunvenintaj dum la 39-a Kongreso de Internacia Fervoĵista Esperanto-Federacio, kiu okazis en la JUBILEA CENTJARO DE ESPERANTO 1987

A P E L A C I A S

al ĉiuj nacioj de la mondo, al ĉiuj registaroj, al ĉiuj sociaj, politikaj kaj internaciaj organizaĵoj

- disvastigadi kaj aplikadi la noblan Zamenhofan ideon pri paca kunvivado de la popoloj, pri reciproka toleremo kaj estimo sendepende de politika konvinko, religia konfeso kaj haŭtkoloro
- rekoni kiel tutmondan, kulturen havaĵon la atingojn de la centjara Esperanta movado
- akcepti Esperanton kiel oficialan lingvon en internaciaj kaj interhomaj kontaktoj
- apogi ĉiaspecan agadon de Esperanto organizaĵoj celantaj diskonigi kaj disvastigi la Lingvon Internacian.

La realigo de Esperantaj ideoj eblas nur koincide kun tutmonda paco, tial ni apogas ĉiujn porpacajn iniciatojn, apelaciantes al ĉiuj partoprenantoj de senarmigaj interkontaktoj, ke ili uzu maksimuman de bonvolo por atingi tiun plej gravan celon de la homaro, nome la senarmigon kaj firmigon de paco.

Laŭ la principoj transdonitaj al ni de Zamenhof, la mejloŝtonoj de nia vojo devas esti: espero, pacienco kaj obstino.

Ni fervoĵistoj-esperantistoj respektas ilin en nia ĉiutaga laboro, realigante samtempe la inspirojn de tiu ĉi rezolucio, helpanta atingi la ĉefan celon de ĉiuj popoloj: la daŭran, tutmondan pacon.

Esperanto-movado;

agnoskante la kreskantan atenton, kiun Esperanto ricevas en universitatoj kaj esplorinstitutoj tra la mondo;

emfazas, ke Esperanto plene evoluos nur per konstanta plialtigo de la lingva nivelo de ĝiaj parolantoj kaj daŭra uzigo en ĉiuj vivosferoj;

atentigas pri la neceso pli intense konigi la Esperanto-kulturon inter ne-parolantoj de Esperanto;

alvokas al pli intencaj klopodoj normigi kaj larĝigi la fakon terminaron de Esperanto, tiel ke ĝi plej efiĉe kontentigu la bezonojn de la internacia scienco kaj tekniko;

rekomendas al ĉiuj edukaj kaj sciencaj institucioj, kulturaj instancoj, bibliotekoj, informcentroj kaj universitatoj, ke ili dediĉu seriozan atenton al Esperanto kaj al la rolo, kiun ĝi ludis, ludas kaj ankoraŭ ludos en la monda kulturo;

kaj konstatas, ke, enirante sian duan jarcenton, Esperanto kaj la Esperanto-kulturo meritas la agnoskon de ĉiuj, kiuj celas la reciprokajn interŝanĝon de kulturaj valoroj kaj la kreo de pli granda internaciisma sento de la homoj el ĉiuj landoj.

POR LA JUBILEA FONDUSO

- J. Rytichová, Teplice
 L. Větrová, Olomouc
 S. Majer, Troubelice
 I. Šolcová, Martinice
 N. Michálková, Opava
 M. Školníková, Lány
 M. Reichmanová, Hovorany
 P. Stěpánek, Podbořany
 M. Slavík, Osek
 V. Kasal, Plzeň
 M. Nettwalová, Ostrov n. Ohří
 H. Vencovská, Česká Lípa
 J. Rybář, Železnice
 V. Severa, Praha 2
 M. Haluzová, Brno
 G. Sochová, Kopřivnice
 K. Taflířová, Grešlové Mýto
 S. Weisserová, Bělý
 A. Dvořák, Rýžoviště
 Doc. Dr. S. Spryncová CSc.,
 Olomouc
 V. Paloc, Havířov
 P. Kohoutová, Nový Bydžov
 L. Chaloupková, Světice
 B. Hlaváčová, Brno
 Ing. J. Krob, Kladno
 V. Chalabalová, Plzeň
 H. Salfická, Holice v Čechách
 L. Dvořák, Praha 1
 J. Danová, Brno
 MS Frýdek-Místek
 Ing. L. Beneš, Ml. Boleslav
 G. Voda, Třebíč
 M. Šteflová, Praha 10
 J. Drlíková, Beroun
 M. Nezval, Brno
 M. Červenka, Březolupy
 K. Fiala, Žizníkov
 P. Šourek, Bratiškov
 J. Bodeček, Mikuleč
 EK Mnichovo Hradiště
 J. Pils, Praha 4
 J. Středová, Broumov
 MUDr. V. Nekuda, Brankovice
 M. Trakalová, Mírová
 J. Harcuba, Praha 6
 V. Zatloukal, Kolín
 M. Stanková, Brno
 MS Ostrava
 Z. Maroušková, Č. Budějovice
 S. Vrána, Rašovice
 J. Dubinová, Nymburk
 J. Kašpárek, Nížkov
 Z. Dušková, Písek
 Ing. J. Blažková, Praha 4
 M. Pánková, Český Těšín
 J. Doležalová, Ždár n. Sáz.
 J. Toufar, Brno
 J. Bruthans, Vrdy
 J. Bruthansová, Vrdy
 Dr. J. Bina, Brno
 F. Sokorka, Třebíč
 V. Onesorková, Litomyšl
 Ing. M. Pališín, Písek
 A. Franc, Sedlonov
 K. Bartošová, Svitavy
 I. Mičunková, Rožnov p. R.
 L. Janů, Světlá n. Sáz.
 Ing. J. Žáček, Stodůlky
 N. Břízová, Úsobí
 A. Tolevová, Orlová Rтынě
 Dr. Muzikář, Perník
 J. Vančura, Praha 2
 O. Háková, Dolní Radomí
 V. Kohlertová, Nové Město
 Ing. M. Blažek, Brno
 J. Halama, Varnsdorf
 K. Staňková, Pardubice
 Ing. M. Petrák, Olomouc
 S. Kapišinská, Svitavy
 T. Bozkovec, Brno
 sekce invalidů
 V. Stibůrek, Benešov
 J. Voják, Dřívay
 M. Ondráková, Brno
 Z. Kadlec, Tři Sekery
 Z. Jonáš, Ml. Boleslav
 B. Pivoňka, Praha 4
 M. Kavanová, Vodňany
 L. Šaršon, Svitávka
 J. Volná, Frýdek-Místek
 M. Volný, Frýdek-Místek
 František Putala
 V. Foubík, Miletín
 MUDr. V. Šimeček, Vokovice
 J. Kadlec, Nové Město na Mor.
 D. Průšová, Říčany
 J. Šabatová, Kladno
 V. Částek, Proseč
 F. Stranánek, Paskov

loka vivo

Haviřov.

Vendrede en la lasta semajno de julio arangis la E-Klubo en Haviřov solenan renkontigon kunigitan kun roŝtado de ovaĵoj kaj kolbasoj ĉe la domo de profesoro Miloslav Pastrnák en Dolní Suchá. Partoprenis 20 gesamideanoj, plejparte kursanoj de lastaj du lernoĵaroj. La kunveno malfermis prof. Pastrnák, bonvenigis ĉiujn ceŝtanojn kaj poste interese parolis pri lokaj esperantistaj aferoj kaj ankaŭ pri la rolo de la esperantista movado en la internacia paca agado. La kunveno okazis proksime ĉe lia domo en libera naturo, en malgrandeta valo, kiu estis ŝirmita per potencaj aĝaj folioarboj kaj arbustaro. Poste samideanoj ekbruligis fajron, rondsigidis sur provizore arangitaj benkoj kaj komencis baki kaj roŝti la alportitajn ovojn kaj kolbaso-provizojn. Ni ĉiuj satmanĝis.

Poste la profesoro interese rakontis pri proksima karbo-minejo "Dukla", pri la geologia formacio de tiu tereno, pri karboprovizoj sub la tero. Inter alie li sciigis la partoprenantojn, ke sub lia domo en profundaĵo de 300 metroj estas potenca kvarmetra karbotavolo, kiu estos en proksima tempo ekspluatata, ke eble tio estas jam lasta tradicia E-renkontigo ĉe lia domo kaj ĝardeno, ĉar ĉe la planita karbo-ekspluatado estigos ŝanĝoj de la ter-supraĵo pro subminado kaj domaĝoj sur la domoj. Logantoj devas esti ellogigitaj el la subminitaj terenoj. Poste komenciĝis libera amuzo.

Nia klubo arangis ankaŭ ekspozicion en la Socia domo en Haviřov. Materialon pruntedonis preskaŭ ĉiuj membroj de la klubo kaj la ekspozicion arangis s-ano Zd. Heiser. (Zdeněk Krowca)

Jablonec n. Nisou.

La tradicia Internacia Esperantista Pacmarŝo okazos sabate la 23-an de aprilo 1988. La klubo preparas esperantistan kaj turisman renkontigon en la kabano MAD PROSEČÍ inter la urboj Jablonec kaj Liberec. La "novaĵo" estas, ke vi povos elekti la distancojn inter 5 - 35 kilometroj. Tiamaniere oni kontentigos familiojn kun infanoj, pliaĝulojn kaj ankaŭ pli kapablajn turistojn. Post alveno inter la 10-a ĝis 15-a horo ĉiuj ricevos diplomon kaj memoreblemon. Aligintoj ricevos dum aprilo ekzaktajn itinerojn. Tradicia internacia vespero post la marŝo okazos sabate je 19.30 h en KULTURCENTRO en Jablonec, U balvanu. Partoprenos reprezentantoj de distrikta packonsilio kaj aliaj gastoj. Aligu rapide, se vi mendas tranoktadon ĵem ekde vendredo. Limdato: 29-a de februaro 1988. Adreso: ESPERANTO, p.s. 190, 466 21 Jablonec n. N.

La Esperantista Klubo ĉe Kulturcentro (KaSS) en Jablonec nad Nisou kunvenas regule ĉiam lunde inter la 19-a kaj 21-a horo en la klubejo de "Dům vzdělávání KaSE" apud la teatro - 3-a etaĝo. Regule funkcias ankaŭ la filioj en Tanvald, Železný Brod kaj Turnov. (E-Info - sept.87)

Kladno.

"Tra la regiono de karbo kaj ŝtalo" estas titolo de bele presita kaj ilustrita broŝuro, kiun eldonis la Urba kultura centro en Kladno. La tekston de D-ro Krajiník esperantigis prof. Vondroušek, ilustris Marcela Pižmanová. Gratulon al la viglaj kladnanoj!

Olomouc.

La Esperanto-klubo ĉe Parko de Kulturo kaj Ripozo eminente aranĝis la 5-an kongreson de Ĉeĥa Esperanto-Asocio kaj pro tio meritas rekonon kaj dankon de ni ĉiuj. Okaze de la kongreso oni aperigis ankaŭ du broŝurojn pri Olomouc. La unua havas titolon "Olomouc - urba rezervejo de monumentoj", verkis ĝin Bohuslav Smejkal, tradukis Jan Smejkal kaj eldonis la Urba nacia komitato en Olomouc. Bela 40-paĝa presita broŝuro kun multaj fotografaĵoj, kun praktika poŝformato, enhavas priskribon de multaj arkitekturaj kaj historiaj valoraĵoj en la centro de la urbo. La dua broŝuro, grandformata, tajpita kaj ofsete presita, estas fakte plano de la urbo kun klarigoj. La kongreso kaj ankaŭ la eldonitaj materialoj montras la viclecon kaj gravecon, kiujn havas la Esperanto-klubo en Olomouc.

Praha.

Augusto en la Praga klubo tute ne estas feria monato, la klubo ĉiam regule kunvenas kaj rikoltas multajn eksterlandajn vizitojn. Lunde, la 3-an de aŭgusto, vizitis nian klubejon en Vršovice gesamideanoj el Japanio (2), el Francio (2), el Norvegio (1), el Svedio (3). Kvankam ili estis el diversaj mondanguloj, tamen ni kune travivis carman vesperon en amika etoso, kun vigla diskuto, multa rakontado kaj reciproka simpatio.

La saman semajnon, la 7-an, ni devis kromkunveni, por plenumi la deziron de alveturinta usona grupo de 13 homoj. Ili devenis el diversaj ŝtatoj kaj urboj de Usono, estis diversaj, plejparte pli aĝaj, tamen ege viglaj kaj agemaj. En Vejvodova-klubejo ekestis unu granda familia rondo kaj la etoson oni eĉ priskribi ne kapblas. Kaj la gastoj kaj ni konstatis, ke simila festo malofte okazas. Malfrue nokte ni adiaŭis nin felicaj pro la ĵus plezure travivita tempo.

La 10-an vizitis nian regulan kunvenon ĉefdelegito de UEA por Usono, lia edzino, prezidentino de Regiona Esperanto-Asocio de San Francisko kaj direktorino de Esperanto-Vojaĝ-Servo Oakland. Ilin akompanis du ege simpatiaj samideanoj, unu el ili kantistino, kiu promesis sendi al ni kasedon kun Esperantaj kantoj, kiujn si mem surkantis. Ŝi aperigis eĉ du gramofondiskojn, ili ĉiuj estis ravitaj de nia urbo kaj oni povas nur bedaŭri, ke tiun ĉi kvaropon ne spertis pli da klubanoj.

La 17-an ni bonvenigis viziton en GDR kaj fine de la monato el Finnlando, ambau bonaj amikoj de nia klubo. S.

Vítkovice.

La kunvenoj de la klubo okazas dufoje monate, kaj nome ĉiam en la unua kaj tria merkredo de la monato kun jena aranĝo: de la 17.30 ĝis la 18.00 horo estos konversacia duonhoro, de la 18.00 ĝis la 19.30 horo estos la ĉefa programo kaj post la 19.30 h. sekvos libera amuzigo. Oni proklamis konkurson pri la grafika aranĝo de la titolpaĝo kaj nomo de la kluba cirkulero. (Anoncanto)

Nordmoravia Regiono.

Ing. Karel Janouš prilaboris Statistikon informilon de Nordmoravia departementa komitato de perantoj kaj Ing. Surý disponigis ĝin al nia redakcio. La sezono 1986/87 en norda Moravio aspektis jene: ekzistis 15 kluboj, el kiuj tri kun propra jura subjekto (Ostrava-Vítkovice, Pířerov kaj Šumperk), 6 ĉe kulturaj kaj klerigaj institucioj; entute estis 531 membroj, 235 kursanoj kaj 22 instruistoj en la regiono.

KONVERSACIO por progresintoj

Dekunua temo: INSTRUADO, LERNADO, SCIENCIOJ.

Plej ofte la infanoj komencas frekventi lernejon ekde la sesa jaro de sia aĝo. En ŝtatoj estas diversaj sistemoj de lernejoj, sed oni povas ĝenerale distingi: unuagradajn, duagradajn, mezgradajn kaj altajn lernejojn. En la unuagradaj lernejoj oni lernas legi, skribi kaj kalkuli, poste oni ekkonas fundamentojn de unuopaj sciencoj. La lernantoj lernas, la instruistoj instruas kaj ekzamenas, ĉu la lernantoj bone ellernis. Oni frekventas dum unu instruaro unu klason, en ĝi estas same aĝaj lernantoj. Oni legas en lego-kaj lernolibroj kaj skribas en kajoroj per plumo, fontplumo kaj inko aŭ per kraĵono kaj globkraĵono. La instruisto skribas sur la tabulo per kreto. Nuntempe estas multaj teknikaj helpiloj per instruado, magnetofonoj, gramofondisko, filmoj, diafilmoj, televidiloj, radioaparatoj, projekciiloj kaj aliaj. La instruado okazas en same longaj lecionoj, kies komencan kaj finon anoncas sonorilo aŭ alia signalo. Inter lecionoj estas paŭzoj. Post kelkaj lecionoj la lernantoj forlasas la lernejon kaj skribas hejmajn taskojn kaj ekzercojn. Al la fino de la instruaro la lernantoj ricevas diplomojn, kie estas notoj de unuopaj fakoj. Se ili estas sukcesaj, ili rangaltigas en la superan klason post ferioj. En diversaj klasoj estas diversaj lernofakoj kaj lecionplanoj. La pedagogio estas scienco pri instruado, instrumentadoj kaj edukado. Plenkreskuloj lernas en kursoj, kiuj finas ankaŭ per ekzamenoj, en prelegoj, per legado de libroj kaj spektado de filmoj. Ili estas memlernantoj aŭ autodidaktoj. Ili povas partopreni en perletera aŭ skriba lernado, vespera lernado kaj memlernado. Studado estas pli memstara lernado en superaj lernejoj.

En la familio ellernis la infano sian gepatren lingvon. Sed iam ĝi ne prononcas bone kelkajn sonojn, palatprononcas, lispas kaj ŝosiblas. Se ĝi plurfoje ripetas la komencan silabon, ĝi balbutas. Alia manko estas nezparolado kaj raukado. La logopedio helpas forigi mankojn de la ĝusta prononcado. La parolado konsistas el vortoj, kiuj dividiĝas en silaboj. En ĉiu silabo estas unu tona vokalo kaj pluraj bruaj konsonantoj. En plursilabaj vortoj estas unu silabo pli laŭta, nome akcentita. La parolado okazas per buŝo. Oni eligas aeron, kiun tremigis kaj modulis voĉmembranoj, buŝkavo, lango, dentoj, iam eĉ nazo. Prahomo aligis nur kriojn kaj grakojn.

La vortoj havas siajn signifojn, ili estas signaloj de nocioj, konceptoj kaj ideoj. Substantivoj estas nomoj de homoj, animaloj kaj objektoj, tiuj nomigas konkretaj, nomoj de ideoj, ecoj, ŝtatoj kaj agadoj estas abstraktaj substantivoj. Adjektivoj diras ecojn de substantivoj, adverboj esprimas ecojn kaj cirkonstancojn de verboj. Verboj esprimas agadon, situon aŭ staton de substantivoj. Numeraloj esprimas nombrojn, prepozicioj diversajn rilatojn, pronomoj anstataŭas substantivojn aŭ adjektivojn, konjunkcioj kunigas vortojn kaj frazojn. El prahomaj grakoj kaj krioj restis interjekcioj. Onomato-

peaj interjekcioj imitas diversajn sonojn. Artikolo esprimas la difinecon de substantivo. La vortoj havas bazon aŭ radikon, antaŭe estas prefiksoj, poste estas sufiksoj kaj finaĵoj. Oni parolas pri radiko kaj afiksoj. Vortoj el la sama radiko estas derivitaj, parencaj. Iam oni uzas eĉ vortgrupon. Vortoj, vortgrupoj kaj frazaĵoj de certa fako estas terminoj, la derivado kaj sumo estas terminologio. Sinonimoj estas vortoj, kies signifo estas sama aŭ proksima. Homonimoj estas malsemsencaj vortoj, sed same sonantaj. Propozicio estas ideo esprimita per vortoj, frazo estas kunaĵo de vortoj kiu prezentas kompletan sencecon. En kelkaj lingvoj estas en propozicioj kaj frazoj la vortoŝanĝo grava. La homoj parolas diversajn lingvojn diferencajn pli aŭ malpli. Lingvoj dividiĝas en dialektoj aŭ idiomoj de certa regiono aŭ slangoj de certa societo. La gramatiko strebas normigi la paroladon, por ke ĉiu komprenu. La esprimado de frazoj an la alia lingvo estas tradukado. Se ĝi okazas senprokraste, ĝi nomiĝas interpretado.

La parolado de unu homo estas monologo, se parolas pluraj homoj, estas dialogo. Se la dialogo havas certan temon, ĝi estas konversacio. Se la temo estas malgrava, oni babilas. Por instrui oni prelegas, por propagando oni oratoras, en katedraloj la pastroj predikas. Ploro estas esprimo de malĝojo kaj doloro. Frustrado estas mallakta parolado. Se oni volas venigi iun, oni vokas. Tion, kion alia homo diris aŭ skribis, oni citas. Poemon oni recitas aŭ deklamas. Se oni diras ion interesan, oni rakontas. Dialogo inter du kontraŭuloj estas diskutado, pli akra estas disputado, se temas pri io malgrava, do estas kverelado, politike kaj science oni polemikas. En ĉiuj kazoj temas pri vortoj aŭ parolaj konfliktoj. Se oni parolas pri forestanta homo malbone, oni kalumnias. Klačado estas kolumniado ofte malprave kaj mensoga. Ofte la kontraŭulo sentas sin ofendita. Mortanta homo en agonio stertoras.

Skribado estas maniero kiel konservi la paroladon. Ĝi estas pli fida, ĉar la memoro de homo multon forgesas. La skribarto evoluis, unue estis nur noĉoj kaj nodoj, kiuj nur subtenis la memoron. La homo notis desegnojn kaj bildojn, sed pro nekapablo aŭ maltaŭga materialo aperis nur simboloj, kiuj nomiĝis ideogramoj. El ili evoluis literaturo. Plej perfekta literaturo havas malgrandan nombron da literoj, ĉiu litera prezentas unu sonon gravan por la lingvo. La vico de literoj estas alfabeto. Ekzistas diversaj literaroj en la historio: hieroglifoj, kojna, araba, hinda, ĉina, cirila, rusa. Sed plej konata estas la literaro latina, kiun uzas ankaŭ Esperanto. Ĝi havas presliterojn kaj skribliterojn majuskulajn kaj minuskulajn. Nuntempe oni skribas sur papero, tajpas kaj presas. Aliaj materialoj por skribado estis pergamento, vakso, bakota argilo, ŝtono, papiruso, ledo. Por rapida skribado estas stenografio. Ortografio instruas, kiel ĝuste skribi, ĉar oni ne povas skribi precize, kion oni aŭdas, oni devas respekti la derivadon kaj aliajn regulojn de la gramatiko. Tiel estas la ortografio etimologia kaj malpli multe fonetika aŭ fonologia. La alfabeto estas grava por vicigo en vortaroj kaj fakaj leksikonoj. La vortotrezoro ĉiam plimultiĝas kaj renoviĝas. La latina alfabeto havas nuntempe 26 literojn, novajn literojn oni havigas per diakritikaj signoj aŭ per zeŭgmoj. Pri la alfabeto kaj prononcado instruas la gramatiko, dum la sintakso instruas, kiel ĝuste kunmeti frazojn.

Oni kalkulas nombrojn. Tiujn oni notas per numeroj, kiuj konsistas el ciferoj. Matematiko estas la scienco pri kalkulado, pri numeroj

kaj numeraj rilatoj. La bazaj matematikaj operacioj estas adicio, subtrahoj, multipliko kaj divido. Krom entjeraj nombroj estas ankaŭ frakcioj aŭ nombroj, kiuj esprimas ankaŭ proporciojn. Ekvacio estas matematika demando skribita per specialaj simboloj. Ekvacion oni solvas. Geometrio studas platajn formejojn kaj spacajn volumenaĵojn. En plato estas linioj rektaj, zigzagaj kaj kurbaj. Ili limigas figuraĵojn. Oni desegnas ilin per liniilo, cirkelo kaj kurbilo. La figuraĵoj havas laterojn aŭ arkojn. La longeco de ĉiuj lateroj kaj arkoj sume estas perimetro de figuraĵo. Plue oni kalkulas areon. Ĉe volumenaĵoj oni distingas surfacan areon kaj volumenon. Gravaj figuraĵoj estas: kvadrato, ortangulo, triangulo, trapozo, cirklo, elipso. Gravaj volumenaĵoj estas: kubo, paralelepipedo, prismo, piramido, cilindro, konuso, globo. Kelkaj estas sekcitaj. Analitika geometrio kunigas kalkuladon de aritmetiko kaj geometrion. Ties ekzemplo estas grafikaĵoj kaj diagramoj. Deskriptiva geometrio ebligas desegni tridimensiajn volumenaĵojn sur dudimensia papero. Tion bezonas ĉefe arkitektoj kaj konstruistoj. Se ne sufiĉas grundĉef- aŭ flankekizo, oni konstruas modelon aŭ skulptan skizon. En la matematiko kaj fiziko necesas mezuri kaj pesi multajn nociojn. Ekzistas tutaj sistemoj de mezur- aŭ pezunuoj por diversaj nocioj.

GRAMATIKO: 1. Elektu kvin frazojn kaj strebu difini en ili specojn de vortoj. 2. Nomu la finaĵojn de Esperantaj vortospecoj. Kiu rilato en Esperanto ne estas esprimita per prepozicio, sed per finaĵo? 3. Trovu tri taŭgajn radikojn kaj skribu el ili plej multe da derivitaj vortoj. Ekzemplo: radiko "hom": homo, homaro, senhoma, homeco, homigi k.a.

STILO: 1. Priskribu la sistemon de lernejoj en via lando. 2. Elektu kalkulecilon kaj skribu ĉion, kion vi faras, per vortoj.

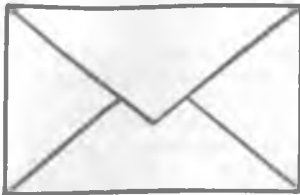
Ekzemplo: 265 Oni komencas subtrahi de dekstre. Ses kaj kiom mankas
 -156 ĝis dekkvin? Oni skribas naŭ kaj adicias unu, kiun
 ----- oni alprenas antaŭ kvin. Unu kaj kvin faras ses kaj
 109 kiom estas ses? Oni skribas nulon. Unu kaj kiom mankas
 ĝis du? Oni skribas unu. Do la rezulto estas:
 cent naŭ.

3. Skribu kelkajn formulojn por perimetroj, areoj, surfacaj areoj kaj volumenaĵoj. Se ili estas en simboloj, klarigu ilin. Vi povas fari tiel eĉ per desegnado.

DEMANDOJ: 1. Kiujn lernejojn vi frekventis aŭ frekventas? 2. Kiu lernofako plaĉas al vi plej multe? 3. Kiam oni finas la frekventadon de la lernejo? 4. Kiel oni desegnas cirkulon sen cirkelo, ekzemple se ĝardenisto bezonas cirklan herbobedon? 5. Kiujn lingvojn vi konas? Kiujn vi kapablas mem paroli? Ĉu vi kapablas interpreti en Esperanto? 6. Kiujn diskutojn aŭ polemikojn en Esperanta movado vi konas? 7. Trovu Esperantajn vortojn, kiuj devenas el ĉefa aŭ el slavaj lingvoj!

(Josef Chvosta)

En la jaro 1988 denove atendas vin la Samera Esperanto-Tendaro en Lančov, ĈSSR. En tri dusemajnaj etapo en junio, julio kaj aŭgusto 1988 vi povos lerni Esperanton en kursoj laŭ jenaj gradoj: A - por komencantoj, B - por progresintoj, C - konversacia, D - por instruantoj kaj E - por tradukantoj. Detalajn informojn kaj aligilon petu ĉe: Esperanto-Klubo, baza org. de ĈEA, CS-674 01 TRĚBÍČ, Ĉeĥoslovakio.

KORESPONDI DEZIROJ ANONCOJ

16-jara knabinon interesas muziko, filmoj, sporto, si volas intersangi bildkartojn. Ŝia adreso: Jitka Ottová, Svojek 21, 507 91 Stará Paka.

30-jara pola esperantisto volus korespondi kun celaj esperantistoj pri vivo. Li interesigas pri velado kaj historio, kolektas postmarkojn. Lia adreso: Arkadiusz Tomaszewski, ul. Wyzwolenia 4/10, 14-300 Morag, Pollando.

22-jara aŭtisto deziras korespondi kun la tuta mondo pri literaturo, moderna muziko, sporto, turismo, reciproka gastigado, kino, li deziras intersangi mapojn, fotojn, literaturon s-f, japanan luktoarton ktp. Adreso: Aleksander Antoniak, Kozły 58, 17-100 Bielsko-B., Pollando.

21-jara bibliotekistino interesigas pri turismo, literaturo kaj folkloro, kolektas bildkartojn. Ŝia adreso: Monika Postawa, ul. Okolna 3/94, 30-669 Kraków, Pollando.

23-jara studentino interesigas pri turismo, literaturo, pedagogio, angla kaj rusa lingvoj. Ŝia adreso: Beata Kowalewicz, str. Orkana 3, PL-38-540 Zagórz, Pollando

15-jara lernanto de liceo interesigas pri literaturo, muziko, elektroniko. Adreso: Roman Zajęc, str. Krasickiego 7/26, 62-700 Turek, Pollando.

23-jara gardenistino interesigas pri floroj, kolektas postmarkojn kaj bildkartojn, ŝia adreso: Maria Kucharczyk, str. Ostrowska 75, 63-405 Sieroszewice, Poll.

20-jara studentino de jurscienco interesigas pri arkeologio, kulturo de aliaj landoj, turismo, junulara muziko kaj poezio. Si tre satas legi librojn. Ŝia adreso: Elżbieta Raczynska, ul. Armii Ludowej 15/5, 41-800 Zabrze, Pollando.

Partoprenas en internaciaj E-arangoj en diversaj landoj kaj volus kunlabori en turismo: Lech Romanek, ul. B. Chrobrego 2, PL 43-400 Cieszyn, Pollando.

Komencanto volas korespondi kun geamikoj de la tuta mondo. Li interesigas pri

tekniko, libroj, revuoj k.a., kolektas postmarkojn, postkartojn (bildkartojn) kaj glumarkojn. Adreso: Leszek Sobkowiak ul. Boczna 7/25, 67-400 Wschowa, Poll.

21-jara knabo interesigas pri literaturo, muziko, historio kaj turismo, kolektas bildkartojn. Adreso: Radosław Ragan, ul. Stefana Batorego 7/1, Katowice, Poll.

Komencanta e-istino deziras korespondi kun ciuj. Ŝi estas 50-jara kaj interesigas pri instruado kaj edukado de infanoj, kolektas pedagogiajn librojn kaj periodaĵojn, satas ekursojn. Ŝia adreso: Mgr. Małgorzata Jedryka, ul. Koziełulackiego 65, PL 96-100 Skierniewice, Pollando.

23-jara studentino, kiu ankaŭ laboras en la oficejo de Pola Ruĝa Krucjo. Ŝi interesigas pri turismo, antaŭ ĉio pri alpismo, plus pri pentroarto kaj muziko. Adreso: Lidia Kiedrowska, 89-665 Ogozieliny ZR Obkas, woj. bydgoskie, Pollando.

23-jarulo interesigas pri fotografio, muziko, turismo, sporto. Adreso: Jarosław Szreder, ul. Świętopełka 2, PL-84-200 Wejherowo, Pollando.

18-jara lernantino interesigas pri turismo, fotoarto, poezio kaj floroj, kolektas bildkartojn. Ŝia adreso: Aleksandra Rosa Paluszek, str. Krakusa 8/1, PL-82-300 Elbląg, Pollando.

Komencanta e-isto dezirus trovi amikojn por korespondado kaj intersangado de bildkartoj pri pentroarto en diversaj landoj de nia planedo. Adreso: Algirdas Mažuika, Žalgirio 6-5, 235408 Šiauliai, USSR, Lit. SSR.

Lernantoj, kiuj finis E-kurson, volas korespondi kun la tuta mondo, iliaj interesoj estas tre vastaj. Adreso: Soveta Unio, SU-252035 Kiev-35, ul. Urickogo d. 19 kv. 73, Pogorelaja Svetlana.

Hungara lernantino volus korespondi kun lernant(in)o de oka klaso: Anita Mészáros, Damjanich ú.2, 4320 Nagykálló

22-jara studento, junulara delegito de UEA, deziras korespondi kun iu juna esperantist/in/o el Ĉeĥoslovakio. Li interesiĝas pri lernado de fremdaj lingvoj, E-movado kaj turismo, sed li korespondus eĉ pri aliaj temoj. Krom Esp. li studas la rusan kaj germanan lingvojn, kolektas bildkartojn pri urboj kaj postmarkojn. Adreso: Medveczki Gábor, Ibolya v. 9, H-4027 Debrecen, Hungario.

29-jara dozimetrilo (radiodozmezuranto), edzigiinta, kolektanto de bildkartoj kaj esperantaĵoj, interesas lin la kulturo, historio, turismo k.a. temoj. Li deziras korespondi kun samagaj geedzoj aŭ kun aliaj esperantistoj. Adreso: Balázs Major, Kornis u. 10, H-7030 Paks, Hung.

17-jara lernantino volas korespondi kun ĉeĥa knabo aŭ knabino, interesas sin literaturo, astronomio, muziko kaj Esperanto. Ŝia adreso: Anikó Németh, Vörös Hadsereg u. 158, 9700 Szombathely, Hungario.

17-jara studento en la universitato pri filozofio, volas korespondi kun ĉeĥaj gesamideanoj. Li estas sciema, interesas lin ĉiu temo iomete, plej multe li ŝatas humanajn sciencojn, krom la aferoj pri Esperanto, kio estas lia ĉefa hobbio. Ankaŭ plaĉas al li ricevi kelkajn bildkartojn aŭ postmarkojn. Adreso: Alberto Bermell, c/Plus Ultra, 23-4, 46006 Valencia, Hispanujo.

17-jara inĝenierarta studento, komencanta e-isto, satus korespondi kaj ricevi informojn pri nia E-movado. Adreso: Anthony Kelly, II, Heather Grove, Ballybane, GALWAY, Irlando.

25-jara junulo intencas korespondi pri diversaj temoj: vojagoj, historio, popolaj kutimoj, naturaj sciencoj, piedmarseado ktp. Li serĉas adresojn de gesperantistoj, kiuj povas helpi lin dum lia granda vojago tra mondo per biciklo kaj piedmarse en 1988. Adreso: Aleksandro Carneiro, str. São Vicente de Paulo, S/N. Santa Barbara, Bahia, Brazilo, 44150

Pri Esperanto kaj aliaj sociaj problemoj volas korespondi, sed nur hispanlingve, Prof. Everardo Gutiérrez Sánchez,

Galle Nicolás Bravo mor 96,
H. Zitácuaro Mich. 61500 México.

ALVKO DE KORESPONDA SERVO MONDSKALA

Dum la U.K. en VARSOVIO iu malhonestulo ŝtelis en la budo de la KORESPONDA SERVO de U.E.A. iun valizon enhavantan dokumentojn de la Servo, inter alie la aligilojn de tiuj, kiuj alskribiĝis dum la U.K. al K.S.M. de SABATO ĝis MARDO inkluzive. Ni petas tiujn samideanojn la plej baldaŭ skribi al KORESPONDA SERVO MONDSKALA, Les Hortensias 2. 121 bis Bvd Napoleon III. F-06200. NICE. Francujo sciigante familian kaj personan nomojn, kongresan numeron, sekson, civilan staton, aĝon, profesion, kompletan adreson, la petitajn landojn kaj temojn, la nombron de dezirataj korespondantoj.

Samarkanda Klubo de Interpopola Amikeco "Esperanto" organizas la internacian ekspozicion pri la agado por la sana vivmaniero, kontraŭ alkoholo kaj fumado en diversaj landoj. Tiucele ni kolektas ĉiulingvaj tiutemajn afiŝojn, fotojn, desegnaĵojn, insignojn, gluetikedojn, postkartojn, revuojn, librojn kaj ĉiujn ceterajn propagandilojn de la sana vivmaniero. Ni korespondas tiuteme en Esperanto, la angla, rusa, uzbeka kaj laubezone ankaŭ en aliaj lingvoj. Bonvolu sendi cion (plejeble baldaŭ) al: International Friendship Club "Esperanto" P.O.Box 76

703000 Samarkand
Uzbekistan USSR

Al ĉiu helponto ni volonte sendos laŭdezirajn memorajojn. Daŭre validas. Represo kaj nacilingvaj anonctradukoj dezirataj.

Akrobatická skupina z mesta CHEN DU z Číny hodlá v najbližších rokoch priblížiť cirkusové umenie svojej krajiny obyvateľstvu východoeurópskych socialistických štátov. Okrem našich susedov hodlajú navštíviť aj Československo. Výťažok zo svojich vystúpení, na ktoré pozývajú všetkých gesamideánov, hodlajú použiť na rozvoj čínskeho esp. hnutia. Možu samideáni pomôcť realizovať tieto plány cestou ministerstva kultúry, Čs. cirkusov ako i prípadne Čs. spoločnosti pre medzinárodné styky - Výboru čs.-čínskeho priateľstva? Peter Čmárko

OFICIALA KOMUNIKO DE LA IFER-OK

La Organiza Komitato de la "Internacia Foira Esperantista Renkontigo" (IFER) okazigos ĉi tiun semnan arangon de la 11-a ĝis la 13-a de marto 1988 en la foira urbo Leipzig (Germana Demokratia Respubliko).

La IFER-OK, konsiderante la fakton, ke faka aplikado de Esperanto en scienco, tekniko kaj kulturo en la nuntempo ludas gravan rolon, elektis por la 1988-a arango la ĉeftemon

HOMO KAJ SCIENC-TEKNIKA REVOLUCIO.

volante diskonigi la grandajn eblecojn kaj atingojn de Esperanto sur fakaj kaj kulturaj kampoj, invitas ĉiujn partoprenemulojn al ĉi tiu internacia arango, atendas denove internacian partoprenanton el multaj landoj de nia terglobo, gastigos 250 gesperantistojn dum la "Internacia Foira Esperantista Renkontigo 1988", ekpetas jam nun de fakuloj proponojn pri prelegoj ktp., kiuj rilatu al la ĉeftemo de "IFER '88",

aperigos ampleksan bultenon, kiu enhavos ĉiujn kondiĉojn de partopreno kaj kiun eblas mendi ĉe la adreso de la IFER-OK. Limdato por aligo estas la 31-a de decembro 1987! Post ĉi tiu dato aligiloj restos senraktitaj!

La IFER-OK invitas ĉi-voje fakajn asociojn ligitajn kun UEA al okazigo de iliaj jarkunvenoj k.s. enkadre de la "IFER'88". Organizo, kiuj intencas kapti ĉi tiun ofertop, turzu sin eble plej baldaŭ al IFER-OK.

Adreso: KULTURBUND DER DDR (Kulturligo de GDR)
Organiza Komitato de "IFER '88"
Käthe-Kollwitz-Strasse 115
Leipzig
DDR-7010

Familia semano dum Pasko 1988a

Germana Esperanto-Asocio invitas precipe familiojn al la "4a Printempa Semajno Internacia", kiu okazos je 1988-03-29/04-05 (paske) en la montaro Eifel, sude de Aachen kaj Köln kaj tute proksime al Nederlando, Belgio, Luksemburgio kaj Francio. La unuan fojon ĜEA guos subvencion, tiel ke la kotizoj por sep plenaj tagoj estas tre malaltaj: infanoj pagos 50 GM, plenkreskuloj 130 GM. La programon konsistigos Esperanto-kursoj, slojzado per ledo, vitro kaj papero, kantado, dancado, prelegetoj kaj multaj ekskursoj en la tutan regionon. La celo estas praktiki Esperanto-kulturon en internacia rondo de ĉiu-eguloj. Ankaŭ paroj kaj unuopuloj sen infanoj estas bonvenaj, se ili satas familiecan etoson. Ĉar estas nur 50 lokoj, petu tre baldaŭ aligilon kun pliaj informoj de Hedwig Fischer, Gustav-Adolf-Str.2a, D-4418 Nordwalde.

Atentigo por niaj kontribuantoj!

Viajn kontribuojn por unuopaj numeroj de Starto sendu al la redakcio laŭ jenaj datlimoj:

por n-ro 4/1988	ĝis la 10-a de aprilo 88,
por n-ro 5	ĝis la 10-a de junio,
por n-ro 6	ĝis la 10-a de aŭgusto,
por n-ro 1/1989	ĝis la 10-a de oktobro,
por n-ro 2	ĝis la 10-a de decembro,
por n-ro 3	ĝis la 10-a de februaro,
	1989,
por n-ro 4	ĝis la 10-a de aprilo 89.

Precipe ni atendas raportojn pri aktivecoj de viaj kluboj kaj rondetoj, sekcioj kaj komisionoj, viajn spertojn pri la informado kaj instruado de Esperanto. Skribu koncize, konkrete kaj precipe esperantlingve!

Niajn vicojn forlasis s-ano Adolf K r i ŝ t o f el Praha, membro de ĈEA ekde la jaro 1960. Li forpasis post longa peza malsano la 7-an de aŭgusto 1987 en aĝo de 67 jaroj. Ni kondolencas al lia edzino kaj nia samideanino Táňa Křištofová.

En aĝo de 64 jaroj mortis s-ano Miloslav H a m o n el Dřívý, membro de ĈEA ekde la 1-a de septembro 1976. Nian kondolencan.

Zúčastnila jsem se 8. setkání esperantistů v Pardubicích. Byla jsem teprve první a moc se mi líbilo srdečné a přátelské ovzduší, které tři dny vládlo kulturním domem DUKLA.

Esperanto v naší rodině celý život promasuje naše maminka, které je 74 let, její zásluhou jsem si také i já udělala písemný kurs, do kterého mě bez mého vědomí přihlásila, abych prý v důchodu měla činnost. Já jsem už získala další dvě mladé ženy, kterým předávám z mých ještě malých zkušeností. Až se trochu více zdokonalíme, rádi bychom v Dašicích založili kroužek. Jako důchodkyně bych chtěla tuto ušlechtilou myšlenku prosazovat i mezi školní mládeží v zájmové činnosti.

Moje maminka napsala k příležitosti setkání v Pardubicích básně. Uznáte-li za vhodné její zveřejnění, prosím Vás o to. Maminka by měla jistě velkou radost.

Jitka Jelínková,
Dašice v Čechách

Básně k setkání esperantistů

Na celém světě matky ať různé pleti,
přejí si vroucně mír pro svoje děti.
Poctiví lidé mají dobrá srdce,
jejich kapitál jsou pracovitá ruce,
takových lidí je na světě nepřehledné
řady,

nejsou to sobci, mají život rády.
Svět se od základu mění,
pro lenochy a tyranu už místo není.
Do nesmyslných válek lidstvo hnát,
když život je vzácný a má jej každý rád.
To musí patřit minulosti,
kdy kapitál vládl bez milosti,
poddaný člověk neměl cenu,
kapitál se snoby vládl jemu.
Semkly se řady v pochody míru,
jsou dnes už mocné a mají víru.
Jednu však snahu musí mít,
jedním jazykem se domluvit.
Rodný svůj jazyk ctít a milovat,
esperanto je však nutné znát.
Piráti válek ať vidí,
přátelství, jak mocná je zbraň lidí.

Marie Deisznerová, Dašice

Imagu malgrandan kampadejon, kie en kvin kabanetoj ripozas kvin diversnaciaj esperantistoj. Prenu racion en la manon, tralegu atente jenajn informojn kaj poste respondu: Kiu el ili trinkas teon?

Kiu el ili legas krimromanon?

(Krom la cerbo vi versajne devos uzi ankaŭ paperon kaj skribilon.)

- + Austro logas en blua kabano.
- + Germano legas lernolibron.
- + Lakton oni trinkas en griza kabano.
- + Ĉeĥo trinkas bieron.
- + Griza kabano situas dekstre de la blanka.
- + Viro, kiu mangas tortojn, ankaŭ legas romanon pri amo.
- + En la bruna kabano oni mangas kukojn.
- + Kafon oni trinkas en la meza kabano.
- + Polo ripozas en la unua kabano.
- + Viro, kiu mangas fromagon, logas apude de viro, kiu legas gazeton.
- + Kukon oni mangas apude de kabano, en kiu oni legas poemojn.
- + Semideano, kiu mangas sinkon, trinkas vinon.
- + Belgo mangas bulkojn.
- + Polo logas apude de verda kabano.

(Kompilis Karel Strouha)

Solve de la enigmo el la l-a n-ro de Starto:
1907 - 1987 - okdekjara datreveno de la unua
Esperantoklubo en la urbo Nahod

DEKDU KONSILOJ POR ESPERANTISTOJ

1. Konsciu, ke vi estas la membro de tutmonda lingva komunumo.
2. KREDU la celon de Esperanto.
3. LERNU kontinue kaj ellernu la lingvon.
4. LAŬ via kapablo entreprenu ian laboron.
5. La Esperanta Literaturo estas nia kulturo. Legu, por ke vi akiru ĉi tiun kulturon.
6. KONU la historion de Esperanto.
7. NE hontu, ke vi parolas vivantan lingvon - Esperanton.
8. PRI Esperanto ĈIAM nur la faktojn diru.
9. SE Esperanto ne plaĉas al vi, ne volu ĝin reformi, sed forlasu la movadon.
10. Esperanto-amo rilatas nur al la lingvo. Ĉio alia estas ĉies privata afero.
11. La valoron de Esperanto neniam juĝu nur laŭ kelkaj ĝiaj adeptoj.
12. NE kREDU, ke ĉiu esperantisto laŭ ĉi tiuj principoj vivas.

D-ro I. Nagy

multe da sukcesoj en la

1988

deziras al vi

VIA REDAKCIO

STARTO - presorgano de Ĉeĥa Esperanto-Asocio, Jilská str. 10, CS-110 01 PRAGO 1, Ĉeĥoslovakio. Aperas 6-foje jare. Redakta komitato: Karel Franc, Jiří Hanousek (grafika aranĝo), Miroslav Malovec, Jiří Patera (responda redaktoro) kaj Helena Štruncová. Presas OKP-6 LIBEREC. Transdonita al la presejo 10. 10. 1987. Jarabono 24 CSK, por eksterlando 36 CSK aŭ 10,50 NLG, inkluzive de sendkostoj. Abonantoj turniĝu al niaj perantoj, al UEA aŭ rekte al nia asocio.

STARTO - nepravidelný věstník Českého esperantského svazu, Jilská 10, 110 01 PRAHA 1, vydávaný pro potřebu členů svazu. Vychází 6x ročně. Redakční rada: Karel Franc, Jiří Hanousek (grafická úprava), Miroslav Malovec, Jiří Patera (odpovědný redaktor) a Helena Štruncová. Povoleno odborem kultury NVP č. 31000385 ze dne 18. 3. 1985. Tiskne OKP-6 LIBEREC. Předáno do tisku 10. 10. 1987. Dohledací pošta Praha 07. Snižovaný poplatek za poštovní povolen ředitelstvím pošt Praha pod č.j. P/1-1267 ze dne 6.4.1979

ZLATNÍK

La kooperativo de art produktado ZLATNÍK (Orafisto) produktas orajn, juvelojn el materialoj liveritaj de la klientoj. Venu por elekto el la ĉiĉa model-kolekto en niaj vendejoj dislokitajn en la distriktoj Ostrava, Opava, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Bruntál kaj Přerov.

Por la bezono de vasta publiko ni produktas elektran saunajn fornojn kun la povo 6 kaj 9 kilovattoj, kukofornojn, har-sekigilojn, faldeblajn turismajn sovelilojn, kombil-rikoltilojn por truktoj kaj fajfilojn por la direkto de hundoj. La produktaĵojn ni sendas remburse per poŝto.

KOOPERATIVO DE ART - PRODUKTADO

ZLATNÍK

ČK - 758 42 Opatovice 1, Smolenský nám. 7

KDS

sedláčany

NOŽÍŘSKÉ VÝROBNÍ DRUŽSTVO *

MNOHO POTŘEBNÉHO PRO DOMÁCNOST

Kuchyňské nože v širokém výběru pro každý účel, různé soupravy dárkového charakteru včetně stolovacích souprav různých typů

Kuchyňské náčiní: vidličky, otvírače konzerv a korunkových uzávěřů, jehly na masové závítky, sekáčky a polo-sekáčky na maso apod.

Manikurní náčiní: záděrkové nůžky rovné i ohnuté v moderní tvarovém provedení, nehtové nůžky rovné i ohnuté, pilníčky na nehty, a také manikurní soupravy

Pedikurní náčiní: kleště na nehty, štipky na kůžičku, rašpličky na tvrdou kůži

Nůžky k různému účelu a v různém provedení

**Český esperantský svaz
110 01 PRAHA 1, Jilská 10**

NOVINY

Dohlédací pošta Praha 07

Snížený poštovní poplatek povolen

Ředitelstvím pošt Praha

J. ZN. P/1-1267/79 ze dne 6. 4. 1979